

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

ณัฐชา สวัสดิ์ไชย

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
พฤษภาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ณิชฐา สวัสดิ์ไชย ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

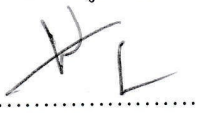
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

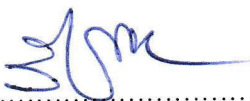
คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

..... กรรมการ
(ดร.ชัยพจน์ รังงาม)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 4 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาในการให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี ประธานกรรมการ ควบคุมงานนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก และ ดร.ชัยพจน์ รั้งงาม กรรมการ สอบงานนิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ และประสบการณ์ ในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ซึ่งประกอบด้วย ดร.ชัยพจน์ รั้งงาม อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา ดร.สถาพร พุทธิพิศกุล อาจารย์ประจำ ภาควิชาการบริหารการศึกษา และนายวัชรลักษณ์ ตากใบ ผู้อำนวยการ โรงเรียนสอยดาววิทยา ที่ได้กรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ที่อำนวยความสะดวกและสละเวลาอันมีค่า ในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำไปวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล ทำให้การวิจัย ครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

สำหรับบุคคลที่สำคัญยิ่ง คือ บิดา มารดา ญาติพี่น้อง ตลอดจนเพื่อน ๆ และ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ ห่วงใย และเป็นกำลังใจ ทำให้การวิจัยในครั้งนี้ ประสบผลสำเร็จด้วยความภาคภูมิใจ คุณค่า และประโยชน์อันเกิดจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเพื่อการพัฒนาการศึกษาและขอน้อมบูชาพระคุณบิดา มารดา และบูรพาจารย์ทุกท่าน

ณัฐชา สวัสดิ์ไชย

58950027: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ปัญหา/แนวทาง/ การพัฒนาการบริหารงานวิชาการ/ โรงเรียนสอยดาววิทยา/
จังหวัดจันทบุรี/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

นั้ฐษา สวัสดิ์ไชย: ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 17 (PROBLEMS AND GUIDED DEVELOPMENT FOR ACADEMIC AFFAIRS OF
SOIDAOWITTAYA SCHOOL UNDER THE OFFICE OF SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA 17) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ประยูร อิ่มสวาสดี, กศ.ด.,
สุเมธ งามกนก, กศ.ด. 133 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาและแนวทาง
การพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ตามขอบข่ายงานวิชาการ 7 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล
และเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการพัฒนา
สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อ 7) ด้านการนิเทศ
การศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี่ และ
มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) จำนวน 59 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามเพศ
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)
มี 5 ระดับ จำนวน 38 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามมีค่าอยู่ระหว่าง .20-.62 และ
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ .90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (f)
ค่าร้อยละ (%) ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการวิเคราะห์
ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's method)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านมีปัญหา
อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ ด้านการพัฒนา

สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และด้านการนิเทศการศึกษา

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์
ในการสอน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนจำแนก
ตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษา ผู้บริหารควรประชุมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวัดผล
และประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา
คุณภาพ จัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการสร้างและการใช้นวัตกรรมด้วยวิธีที่หลากหลาย ผู้บริหาร
และครูควรให้ความสำคัญกับการวิจัยเพื่อพัฒนา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี
เพื่อการศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน ควรจัดหาสื่อ
และเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ควรดำเนินการสำรวจ
แหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น ควรดำเนินการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้
รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ 7) ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารและครูควรตระหนัก
และให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา

58950027: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed.
(EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: PROBLEMS/ GUIDELINE/ ACADEMIC AFFAIR ADMINISTRATION/
SOIDAOWITTAYA SCHOOL/ THE OFFICE OF SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA 17

NUTCHA SAWASDICHAI: PROBLEMS AND GUIDELINE FOR THE
DEVELOPMENT OF ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION OF SOIDAOWITTAYA
SCHOOL UNDER THE OFFICE OF SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
17. ADVISORY COMMITTEE: PRAYOON IMSAWASD, Ed.D., SUMET NGAMKANOK,
Ed.D. 133 P. 2017.

The objectives of this research were to study and present guidelines for the development of academic affairs administration of Soidaowittaya School under the Office of Secondary Educational Service Area 17. The academic affairs administration focused in this study were in 7 areas. These included 1) curriculum development, 2) learning process development, 3) evaluation, measurement and transfer of student learning outcome, 4) Education/ classroom research, 5) teaching material and innovation development, 6) development of learning resources, 7) teacher supervision. This study investigated viewpoints of teachers and reported them as classified by teachers' gender, positions and work experience. The sample in this study was 59 teachers. The number of sample was identified as suggested in the table recommended by Krejcie and Morgan (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608). Stratified random sampling was used to identify samples based on their positions. Data collection instrument in this study was a five-point-rating-scale questionnaire asking 38 questions. The questionnaire has its item discriminating power between .20-.62. The reliability of this questionnaire was .90. The statistical methods used in this study were Frequency, Percentage, Average ($\bar{X}$), Standard Deviation (SD), t -test, F -test, One-way ANOVA and Scheffe's method of multiple comparison test.

The research reached the following conclusions:

1. Problems regarding academic affairs administration of Soidaowittaya School under the Office of Secondary Educational Service Area 17 in general and each aspect was found at a moderate level. The problems were ranged from the most found problems to the less found

problem as follow: 1) curriculum development, 2) education/ classroom research, 3) learning process development, 4) teaching material and innovation development, 5) evaluation, measurement and transfer learning outcome, 6) development of learning resources, and 7) teacher supervision.

2. Problems regarding academic affairs administration of Soidaowittaya School under the Office of Secondary Educational Service Area 17 as classified by gender and teaching experience showed no statistically significant difference at .05 level both in general and each aspect. However, teachers having different education background viewed the problems regarding academic affairs administration differently at statistically significance of 0.05 level.

3. Guidelines for the development of academic affairs administration of Soidaowittaya School under the Office of Secondary Educational Service Area 17 included

1) school principal should approve some training programmers to ensure teachers' correct understand of curriculum, 2) teachers should applied student center based teaching techniques, 3) school should arrange some training programs to improve teachers understanding of evaluation of students' learning outcome, 4) school principal should arrange a research training program, 5) school should encourage teachers to develop useful teaching materials and apply some effective teaching innovation in their classroom, 6) school should survey learning sources in the community as well as establish new center or learning, 7) school management team and teachers should be aware of the importance of education supervision.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
คำถามในการวิจัย.....	3
สมมติฐานในการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
สภาพการจัดการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี	
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับบริหารงานวิชาการ.....	13
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	59
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	59
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	61

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
ลำดับขั้นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	90
สรุป.....	90
อภิปรายผล.....	94
ข้อเสนอแนะ.....	104
บรรณานุกรม.....	107
ภาคผนวก.....	115
ภาคผนวก ก.....	116
ภาคผนวก ข.....	120
ภาคผนวก ค.....	130
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	133

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย..... 59
2	จำนวนร้อยละของครูโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน..... 67
3	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้าน..... 68
4	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ..... 69
5	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ..... 70
6	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายข้อ..... 71
7	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายข้อ..... 72
8	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายข้อ..... 73
9	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ..... 74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
10	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมและรายข้อ.....	75
11	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน.....	76
12	การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน.....	77
13	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน.....	78
14	การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน.....	79
15	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้าน.....	80
16	การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้าน.....	82
17	ความถี่ ร้อยละและอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	83
18	ความถี่ ร้อยละและอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้.....	84

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
19	ความถี่ ร้อยละและอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน.....	85
20	ความถี่ ร้อยละและอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	86
21	ความถี่ ร้อยละและอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา.....	87
22	ความถี่ ร้อยละและอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้.....	88
23	ความถี่ ร้อยละและอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการนิเทศการศึกษา.....	89
24	ค่าดัชนีความสอดคล้องกับข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17.....	133
25	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 17.....	132

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	๔
2 ขั้นตอนการวิจัยเพื่อการเรียนรู้.....	

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในอนาคตจะเป็นการศึกษาของโลกที่ไร้ขอบเขตหรือไร้พรมแดน ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องให้ความสนใจเอาใจใส่ ให้ความคิดต่อการบริหารและการจัดการศึกษา เพราะการสร้างศักยภาพของสังคม และความเป็นไทยให้แข็งแกร่ง มั่นคง เป็นที่ยอมรับของประชาคม โลกนั้น คงปฏิเสธความรู้ความสามารถของประชาชนไม่ได้ การศึกษาแนวทางนี้เท่านั้น ที่จะสร้างประชากรหรือคนของประเทศให้มีคุณภาพ รัฐบาล ภาคเอกชน ประชาชน และองค์กรต่าง ๆ ในสังคม จะต้องเกาะกลุ่มทำงานเพื่อการศึกษาร่วมกัน คณะกรรมการที่ดูแลการศึกษาแต่ละระดับจะต้องเข้มแข็งปราศจากการแทรกแซงทางการศึกษา มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาสูง สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาที่มีความพร้อมได้ระดมทรัพยากรทางการศึกษามาสนับสนุนการศึกษาได้เพิ่มมากขึ้น การศึกษาจะได้ก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 17)

การศึกษาถือว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพของประชากร เพราะการศึกษาช่วยเสริมสร้างความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม ความรับผิดชอบ และทักษะในการดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าของสังคม และประเทศชาติในที่สุด และในการพัฒนาประเทศชาติที่สำคัญที่สุด คือ การพัฒนาประชากร ซึ่งทำได้โดยการจัดให้ได้รับการศึกษาทั้งในระบบนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ดังนั้น ทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และการบูรณาการตามความเหมาะสม เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน (สุณิสา ถันชนนาง, 2555, หน้า 1)

ในการพัฒนาคน พัฒนาประเทศชาติให้สามารถบรรลุเป้าหมายจำเป็นที่จะต้องพัฒนาระบบการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพดีพอเสียก่อน ก่อนที่จะพัฒนาประชากรและประเทศชาติให้ก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในกระแสโลกาภิวัตน์จากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โรงเรียนจึงจำเป็นต้องปรับแผนกลยุทธ์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ เพื่อวางแผนพัฒนาไปสู่เป้าหมาย สิ่งสำคัญในการบรรลุเป้าหมายคุณภาพการศึกษา คือ ผลผลิตของระบบการศึกษาที่เป็นความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องทุกคนซึ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียน และการเรียนการสอนเป็นหลัก (เกษร ใจชื่น, 2551, หน้า 1)

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องมือชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร การบริหารงานวิชาการจึงเป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอนเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน (รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ, 2550, หน้า 29) จากการทำงานของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียน และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา (ภารดี อนันต์นาวี, 2557, หน้า 281)

การบริหารงานวิชาการเป็นสาเหตุใหญ่ที่ทำให้การบริหารโรงเรียนไม่ประสบผลสำเร็จ ถ้าสามารถทราบสาเหตุของปัญหา ขอบเขตของปัญหา ปัญหาใดที่เร่งด่วนแล้วแก้ปัญหาให้ถูกจุดให้ทันเหตุการณ์ การบริหารงานวิชาการก็จะประสบผลสำเร็จซึ่งจะเป็นส่วนที่ทำให้การบริหารในโรงเรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรอย่างยิ่งที่ต้องศึกษาสภาพปัญหาเพื่อหาสาเหตุของปัญหา ขอบเขตของปัญหา ก่อนที่ปัญหาจะเกิดแล้วนำมาวิเคราะห์ว่าปัญหาใดมีความสำคัญเร่งด่วนต้องรีบแก้ไขก่อน ป้องกันก่อน ต้องดำเนินการวางแผนไว้ล่วงหน้า การวิจัยสภาพปัญหาของงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นทางเลือกหนึ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถหาสาเหตุของปัญหาได้ (กฤษณา นันทิพัฒน์พงศ์, 2554, หน้า 2)

โรงเรียนสอยดาววิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เป็นหน่วยงานสำคัญหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการจัดการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และมีบทบาทสำคัญในการบริหารและพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพในด้านหลักสูตร และการเรียนการสอนตามกรอบภารกิจของงานวิชาการ พร้อมทั้งเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ของสังคม และของประเทศชาติ สภาพปัญหาของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จากผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O-NET) ปีการศึกษา 2559 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน

220 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 217 คน มีผลการทดสอบทางการศึกษาดังนี้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 41.29 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 28.65 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 34.95 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 27.78 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 42.74 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 21.42 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 30.53 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 20.06 ผู้เรียนมีผลการทดสอบระดับชาติ (Ordinary National Educational Test: O-NET) ต่ำกว่าระดับดีในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งแสดงว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายังขาดประสิทธิภาพ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2559)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนา งานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เพื่อจะได้นำผลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เป็นข้อเสนอแนะ และเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน แตกต่างกันหรือไม่
3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

คำถามในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 มีคำถามในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 อยู่ในระดับใด
2. การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตาม เพศ วุฒิกการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน แตกต่างกันหรือไม่
3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เป็นอย่างไร

สมมติฐานในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยมีสมมติฐานในการศึกษา ดังนี้

1. การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกเพศ แตกต่างกัน
2. การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามวุฒิกการศึกษา แตกต่างกัน
3. การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ ในการสอน แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผู้วิจัยได้ยึดกรอบแนวคิดขอบข่ายงานวิชาการตามคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 หน้า 33-38) ซึ่งผู้วิจัยปรับปรุงและแบ่งงานวิชาการออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) ด้านการนิเทศการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ตามขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- 1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 1.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 1.7 ด้านการนิเทศการศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนสอยดาววิทยา อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 66 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนสอยดาววิทยา อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ปีการศึกษา 2559 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เกรจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgen, 1970 อ้างถึงใน สมุทร ชำนาญ, 2557, หน้า 83) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 59 คน จากนั้นดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามเพศ

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน

3.1.1 สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ

3.1.1.1 เพศชาย

3.1.1.2 เพศหญิง

3.1.2 วุฒิการศึกษา

3.1.2.1ปริญญาตรี

3.1.2.2 ปริญญาโท ขึ้นไป

3.1.3 ประสบการณ์ในการสอน

3.1.3.1 น้อยกว่า 5 ปี

3.1.3.2 ตั้งแต่ 5-10 ปี

3.1.3.3 มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน ดังนี้

3.2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

3.2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3.2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

3.2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.2.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.2.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

3.2.7 ด้านการนิเทศการศึกษา

3.3 แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี เขต 17

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ได้ให้ความหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ไว้ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนให้ไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง อุปสรรคและข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานหรือการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ 7 ด้าน ดังนี้

2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐาน และสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ การนำหลักสูตร ไปใช้ โดยการกำหนดวิธีทัศน์ของหลักสูตรสถานศึกษา และจัดทำโครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียนโดยการนิเทศติดตามประเมินผล การใช้หลักสูตร การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

2.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดแผนการเรียนรู้ และจัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ ความสนใจความถนัดของผู้เรียน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน การปรับปรุงการเรียนการสอนของครู ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

2.3 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การกำหนดระเบียบ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานสถานศึกษา ส่งเสริม ให้ครูจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้โดยเน้นสภาพจริง การเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

2.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ สภาพปัญหาการเรียนการสอน การพัฒนา และการนำเทคนิควิธีการสอนไปใช้การพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การเผยแพร่ผลงาน การวิจัยทางวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น

2.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอน การประเมินผล การพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน

2.7 การนิเทศการศึกษา หมายถึง การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของครู ในด้านวิชาการ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา รวมทั้งการดำเนินการ นิเทศการสอนในหลาย ๆ รูปแบบการประเมินผลการจัดระบบการนิเทศการศึกษา

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอที่ได้ ความอยากหรือความต้องการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี ในการแก้ไขปรับปรุงการบริหารงานวิชาการ ให้มีคุณภาพสูงขึ้น

4. ครู หมายถึง ข้าราชการครูหรือครูอัตราจ้างที่ปฏิบัติการสอน โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

5. เพศ หมายถึง บุคคลลักษณะของครูผู้สอน โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 แบ่งเป็นเพศหญิง และเพศชาย

6. วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาในตำแหน่งข้าราชการครูหรือครูอัตราจ้าง โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยจำแนกเป็น

6.1 ปริญญาตรี หมายถึง ระดับการศึกษาของตำแหน่งข้าราชการครู หรือครูอัตราจ้าง โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 นั้นจบการศึกษา

6.2 ปริญญาโทขึ้นไป หมายถึง ระดับการศึกษาของตำแหน่งข้าราชการครู หรือครูอัตราจ้าง โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 นั้น จบการศึกษา

7. ประสบการณ์ในการสอน หมายถึง ประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่เข้ารับตำแหน่งครู กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

7.1 น้อยกว่า 5 ปี หมายถึง ประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่เข้ารับตำแหน่งครู ตั้งแต่เริ่มจนถึงปัจจุบัน มีระยเวลาน้อยกว่า 5 ปี

7.2 ตั้งแต่ 5-10 ปี หมายถึง ประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่เข้ารับตำแหน่งครู ตั้งแต่เริ่มจนถึงปัจจุบัน มีระยะเวลา มากกว่า 5-10 ปี

7.3 มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป หมายถึง ประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่เข้ารับตำแหน่งครู ตั้งแต่เริ่มจนถึงปัจจุบัน มีระยะเวลา มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 มีประเด็นตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สภาพการจัดการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
2. แนวคิดเกี่ยวกับบริหารงานวิชาการ
  - 2.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
  - 2.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
  - 2.3 หลักการบริหารงานวิชาการ
  - 2.4 กระบวนการบริหารงานวิชาการ
  - 2.5 ขอบข่ายการดำเนินงานวิชาการ 7 ด้าน
    - 2.5.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
    - 2.5.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
    - 2.5.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
    - 2.5.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
    - 2.5.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
    - 2.6.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
    - 2.7.7 ด้านการนิเทศการศึกษา
3. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
  - 3.1 เพศ
  - 3.2 วุฒิการศึกษา
  - 3.3 ประสบการณ์ในการสอน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

สภาพการจัดการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

โรงเรียนสอยดาววิทยา ตั้งอยู่ในอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรีซึ่งเป็นเขตพื้นที่ติดชายแดนไทย-เขมร เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ผู้ปกครองบางส่วนอพยพมาจากต่างจังหวัด รวม 67 จังหวัด มีความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมและฐานะทางเศรษฐกิจ และบางส่วนอพยพไปทำงานต่างถิ่นเกิดมีปัญหาการหย่าร้าง มีปัญหาหลายด้านเกี่ยวกับพื้นฐานทางครอบครัวและวิถีความเป็นอยู่ของประชาชนที่เปลี่ยนแปลงไป และมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ซึ่งเกิดจากเป็นแนวตะเข็บชายแดน สร้างปัญหาและความวิตกกังวลให้แก่ผู้ปกครองและครูอาจารย์ ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาเรื่องความมั่นคงของสังคม ปัญหาอาชญากรรม เขาชนมิจริยธรรมต่ำลง ขาดความรับผิดชอบ และเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมต่าง ๆ สังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะ โรงเรียนต้องร่วมมือปลูกฝังและเสริมสร้างจริยธรรมให้เยาวชนมีความรู้คุณธรรมปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของสังคมต่อไป (โรงเรียนสอยดาววิทยา, 2557, หน้า 42-47)

สถานศึกษาจัดโครงสร้างการบริหารงาน แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มงานวิชาการ กลุ่มงานกิจการนักเรียน กลุ่มงานบุคคล กลุ่มงานงบประมาณและสินทรัพย์ กลุ่มงานบริหารทั่วไป และกลุ่มงานนโยบายและแผน ครอบคลุมงาน 4 ด้าน ได้แก่ วิชาการ งบประมาณ บุคคล และบริหารทั่วไป โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความรู้ความสามารถ สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา พัฒนาสภาพแวดล้อมให้สะอาดถูกสุขลักษณะ และสวยงามเอื้อต่อการเรียนรู้ นำข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง มาวางแผนดำเนินการตามแผนและปรับปรุงพัฒนาตามระบบบริหารคุณภาพเพื่อรักษามาตรฐานที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง

วิสัยทัศน์ (Vision)

ผู้เรียนเป็นคนดี มีความรู้ คู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานความเป็นไทย

พันธกิจ (Mission)

1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตดีและมีคุณธรรมจริยธรรม
2. ปลูกฝังการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกและร่วมอนุรักษ์ความเป็นไทย
4. จัดกระบวนการเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานสากล

เป้าหมาย (Goal)

ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมให้เป็นผู้มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตดี มีคุณธรรม จริยธรรมดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอนุรักษ์ความเป็นไทย และมีความรู้ ตามเกณฑ์มาตรฐานสากล

แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1. มุ่งพัฒนากระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐาน การศึกษาและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับ นโยบายแห่งรัฐและมาตรฐานการศึกษาของชาติ
2. มุ่งพัฒนาสื่อเทคโนโลยี นวัตกรรม สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียน ให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้มีบริการสื่อและเทคโนโลยี สารสนเทศ ที่เอื้อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสิทธิเสมอภาคกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างเท่าเทียมกันและควบคู่ไปกับการมีคุณภาพ
4. ดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็น ไทย มีความรักความภาคภูมิใจ ในท้องถิ่นและประเทศชาติ ให้มีความรู้และมีทักษะพื้นฐานสำหรับประกอบอาชีพสุจริตปลูกฝัง ส่งเสริมและพัฒนาให้มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงานและมีจิตสาธารณะ
5. ปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและใช้อย่างรู้คุณค่า
6. พัฒนาระบบการนิเทศ ติดตามและพัฒนาระบบบริหารแบบมีส่วนร่วมให้เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพและบังเกิดประสิทธิผล

กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

- กลยุทธ์ที่ 1 ปลูกฝังพฤติกรรมของผู้เรียนด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตและคุณธรรม จริยธรรม
- กลยุทธ์ที่ 2 ปลูกจิตสำนึกความเป็นไทย
- กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- กลยุทธ์ที่ 4 จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานสากล
- กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ ที่ตอบสนองต่อการแสวงหาความรู้ ของผู้เรียน
- กลยุทธ์ที่ 6 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครู
- กลยุทธ์ที่ 7 พัฒนาระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม

กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 17 ในด้านคุณภาพผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ คือ กำหนดมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา โครงการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายใน และโครงการขอรับการประเมินคุณภาพภายนอกมีการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรม ได้แก่ โครงการค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรนารี โครงการอบรม จิตศึกษาประจำสัปดาห์ โครงการเยี่ยมบ้าน โครงการไหว้ครู โครงการเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม

แนวคิดเกี่ยวกับบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการคือหัวใจสำคัญของสถานศึกษา เป็นงานที่ผู้บริหารทุกระดับ ต้องให้ความสำคัญและผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำในด้านวิชาการด้วย ทั้งนี้เพราะว่าหน้าที่ของ โรงเรียน คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำด้านวิชาการ โดยทำงานร่วมกับครู กระตุ้นและจูงใจให้ครูปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุดต่อการบริหารงาน และผลที่เกิดขึ้นจากการบริหารงานวิชาการจะส่งผลต่อนักเรียน โดยตรง ซึ่งได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

ความหมายการบริหารงานวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

เพียงเพ็ญ เพ็ชรสันเทียะ (2553, หน้า 15) กล่าวว่า งานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกชนิด ที่สถานศึกษาจัดขึ้นอย่างสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ปรัชญา และเป้าหมายของการศึกษา และหลักสูตรการเรียนการสอน ที่จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

นิตยา พูลแสง (2554, หน้า 12) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหาร กิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาเกี่ยวกับด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอน งานด้านวัสดุ ประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศภายใน และงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด

สมบัวคำ ชุมจันทร์ (2555, หน้า 12) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง งานบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การกำหนดนโยบาย การปรับปรุง

พัฒนาการเรียนการสอน ให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน

สุกฤตา เกตานนท์ (2555, หน้า 19) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของผู้เรียนและการสอนของครู ในด้านการเพิ่มพูนทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ รวมถึงการวัดผลประเมินผล นับตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนจนออกจากโรงเรียน ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจึงเป็นงานหลักของการบริหารโรงเรียน และเป็นจุดสำคัญในการจัดตั้งสถานศึกษา ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเพราะเป็นหัวใจของสถานศึกษา

กัญญาภัค แสงเวียงจันทร์ (2557, หน้า 19) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ คือ การบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนา และส่งเสริมการเรียนการสอน ในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

กำไลทิพย์ นิลบรรหาร (2557, หน้า 13) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและการปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามความมุ่งหมายของหลักสูตรและการจัดการศึกษาของชาติ

สกวาดเดือน สอนง่าย (2557, หน้า 13) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง เป็นกระบวนการหรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดการสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่นตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ปรัชญา เป้าหมายของการศึกษาและหลักสูตรการเรียนการสอน ส่งเสริมการบูรณาการ เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในกระบวนการเรียนการสอน ยกกระตือรือร้นตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม คุณธรรมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

นิตยธีรดา จันดาสงค์ (2558, หน้า 20) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานที่เป็นภารกิจหลักของโรงเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ให้บรรลุผลตามที่หลักสูตรกำหนด โดยการที่พัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

หยาดรุ้ง งอนกิ่ง (2558, หน้า 14) กล่าวว่า การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดคุณภาพและมาตรฐานการบริหารงานวิชาการ อันจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภท ในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล พัฒนาให้ผู้เรียนให้เป็นที่ไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามที่กำหนดไว้ใน จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจสถานศึกษา ให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

ความสำคัญของการดำเนินงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นภารกิจหลักที่สำคัญที่สุดของโรงเรียน เป็นหัวใจของการบริหาร สถานศึกษาเพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และมาตรฐานของ สถานศึกษาจึงอยู่ที่งานด้านวิชาการเพื่อเป็นการสร้างเสริมให้นักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของนักการศึกษาที่กล่าวไว้ ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 1) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของงานวิชาการไว้ ดังนี้ งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใดมาตรฐาน และคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากวิชาการเกี่ยวข้องกับ หลักสูตรการจัด โปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา

นิตยา พูลแสง (2554, หน้า 13) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการนับว่าเป็นงานที่สำคัญ ของโรงเรียน เป็นหน้าที่หลักของโรงเรียนที่จะต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก เพราะเป็นหัวใจ ของการบริหารโรงเรียนผู้บริหารต้องสนใจและเข้าใจเป็นอย่างดี ที่จะสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมและคุณสมบัติตามหลักสูตรที่กำหนด เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิต ในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี

นภาพร พลอยบ้านแพ้ว (2555, หน้า 21) กล่าวว่า งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของ การบริหารการศึกษาที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษานั้นคือ นักเรียน มีความรู้ คู่คุณธรรม เก่ง ดี มีสุข มีคุณภาพและคุณสมบัติที่พึงประสงค์ตามที่ชาติต้องการสามารถ ดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

มยุรี ประสิทธิ์นิวา (2555, หน้า 19) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นการบริหารงาน ที่สำคัญ และเป็นงานหลักในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพราะเป็นการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพ ของนักเรียนโดยตรง สามารถสะท้อนถึงคุณภาพของโรงเรียน และความสามารถในการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างยิ่ง

สุกฤตา เกตานนท์ (2555, หน้า 21) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ คือ หัวใจสำคัญของการบริหาร โรงเรียน เพราะบ่งบอกถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียน งานบริหารวิชาการที่ดี จึงเป็นกุญแจสำคัญ อันจะนำไปสู่ความสำคัญของการจัดตั้งสถานศึกษา

บุคลากรทุกคนในโรงเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการพัฒนาทักษะ และประสบการณ์ของเด็กจำเป็นต้องให้ความสำคัญและตระหนักอยู่เสมอว่า การบริหารงานวิชาการที่ดี ย่อมนำมาซึ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของผู้เรียน

กัญญาภัค แส่นเวียงจันทร์ (2557, หน้า 20) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารงาน วิชาการ เป็นหัวใจของการบริหารวิชาการ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เพราะส่งผล โดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนและควรใช้เวลาในการบริหารมากกว่าการบริหารอื่น ๆ ส่วนงานด้านอื่น ๆ เป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และ การบริหารงานวิชาการจะเป็นเครื่องมือชี้วัดความสำเร็จให้เห็นถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของ การจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น

กำไลทิพย์ นิลบรรหาร (2557, หน้า 13) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นการ บริหารงานที่สำคัญ และเป็นงานหลักในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพราะเป็นการบริหารที่ ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนโดยตรง สามารถสะท้อนถึงคุณภาพของโรงเรียน และความสามารถ ในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ เป็นอย่างยิ่ง

สกวเดือน สอนง่าย (2557, หน้า 16) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักและเป็นหัวใจ สำคัญของการบริหารสถานศึกษา โดยที่งานวิชาการมีเป้าหมายสำคัญเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของ ผู้เรียนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ส่วนงานอื่น ๆ สนับสนุนให้งานนี้ดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ ซึ่งผู้บริหาร โรงเรียนควรให้ความสนใจเป็นพิเศษและเน้นหนักในการบริหารงานด้านนี้ เป็นอันดับแรก โรงเรียนจะต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษานั้นคือ ทำให้นักเรียน มีความรู้ คู่คุณธรรม เก่งดี มีสุข มีคุณภาพและคุณสมบัติที่พึงประสงค์ตามที่ชาติต้องการ สามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

นิตยัธิดา จันดาสงค์ (2558, หน้า 21) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลัก ของผู้บริหารสถานศึกษามาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัด หากผู้บริหารสามารถบริหาร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงถือได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดใน สถานศึกษา ผู้บริหารต้องใส่ใจและตระหนักในภารกิจ รู้จักปรับปรุงตนเอง รู้และเข้าใจ งานวิชาการอย่างถ่องแท้ รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้า ท้นต่อการจัดการศึกษา ในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ยังจะได้รับความไว้วางใจการยอมรับนับถือจากชุมชน สังคม อันจะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จในที่สุด

หยาดรุ้ง งอนกิ่ง (2558, หน้า 14) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการนับว่าเป็นงานที่สำคัญของโรงเรียน เป็นหน้าที่หลักของโรงเรียนที่จะต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก เพื่อที่จะสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมและคุณสมบัติตามหลักสูตรที่กำหนด

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก เนื่องจากเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

หลักการบริหารงานวิชาการและ กระบวนการดำเนินงานวิชาการ

หลักการบริหารงานวิชาการ

การบริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การบริหารนั้น จะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการ เพราะว่าการดำเนินงานต่างๆมิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเทคนิควิธีและกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ผู้บริหารควรจะได้คำนึงถึงหลักการบริหารดังนี้

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550, หน้า 34) ได้กล่าวถึง หลักการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

1. มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่ชัดเจน ผู้บริหารต้องเข้าใจถึงเป้าหมายของสถานศึกษาว่าเป็นไปในทิศทางใด
2. ต้องมีเทคนิควิธีการในการบริหารงาน การบริหารงานทุกประเภทย่อมต้องมีเทคนิควิธีการ ขั้นตอน และกระบวนการที่เป็นระบบ
3. มีการประเมินผล เมื่อได้กำหนดคกิจการใดควรจะมีการประเมินผลและติดตามผล เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงงานได้ดีขึ้น

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551, หน้า 22) ได้กล่าวถึง หลักการบริหารงานวิชาการที่สำคัญ ๆ

ดังนี้

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality management) เป็นการบริหารเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ องค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัด คือผลผลิตและกระบวนการ

เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ พัฒนาศักยภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบคุณภาพและการประเมินผล

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการบริหารได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ โดยหลักการมีส่วนร่วม การเสนอแนะการพัฒนาในงานวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายจึงอาจดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการวิชาการ โดยมีเป้าหมายนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วมต้องเริ่มจากร่วมคิดร่วมทำและร่วมประเมินผล

3. หลักการ 3 องค์ประกอบ (3-Es) ได้แก่ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประหยัด

3.1 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการมีปัญหาและอุปสรรคขณะดำเนินการก็สามารถปรับปรุงแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นไปที่กระบวนการ (Process) การใช้กลยุทธ์และเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด

3.2 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ได้ผลผลิต (Outcome) ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะเพิ่มขึ้น รวมทั้งคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ อย่างไรก็ตามมักใช้สองคำนี้ควบคู่กัน คือ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.3 ประหยัด (Economy) หมายถึง การใช้เวลาน้อย การลงทุนน้อย การใช้กำลังหรือแรงงานน้อย โดยไม่ต้องเพิ่มทรัพยากร แต่การบริหารแต่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง ดังนั้น การลงทุนทางวิชาการจึงต้องคำนึงหลักความประหยัดด้วยเช่นกัน

4. หลักความเป็นวิชาการ (Academics) หมายถึง ลักษณะที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้ หลักการสอน หลักการวัดผล ประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษาและหลักการวิจัย เป็นต้น หลักการเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 6-7) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการมีหลักการบริหาร คือ

1. หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นโดยไม่เพิ่มการลงทุน นั่นคือ นักเรียนนักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตร โดยไม่ลาออกกลางคัน เรียนเกินเวลา และช้ากว่ากำหนด

2. หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตที่ได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้นั้นคือ นักเรียนนักศึกษาที่มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ คุณภาพและการจัดการได้

กำไลทิพย์ นิลบรรหาร (2557, หน้า 14) กล่าวว่า หลักการบริหารงานวิชาการ ในยุคปัจจุบัน ผู้บริหารจะต้องดำเนินการโดยใช้ศาสตร์ ศิลป์ ทักษะ และเทคนิคการบริหาร นอกจากนี้ ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ครู กรรมการสถานศึกษา ข้าราชการ นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เป็นต้น โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณที่มีต่อผู้เรียน

สกาเวื่อน สอนง่าย (2557, หน้า 21) กล่าวว่า หลักการบริหารงานวิชาการ เป็นแนวคิด เพื่อให้การปฏิบัตินำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ดังนั้น ในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารต้องใช้ทั้งหลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผลและหลักประหยัดโดยคำนึงถึงคุณภาพของเป้าหมาย คือ พัฒนาการกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนนอกจากนี้ต้องคำนึงถึงบุคลากรซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในกระบวนการบริหาร โดยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการร่วมคิดร่วมทำ และร่วมประเมินผลเพื่อให้การบริหารงานวิชาการบรรลุตามวัตถุประสงค์และตามแนวทางของหลักสูตร

สรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการเป็นแนวทางการบริหารการจัดการศึกษา ให้เป็นไปตามกรอบของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการดำเนินการให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนร่วมมือกันเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มคุณภาพและพัฒนาในการจัดการศึกษา โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญสูงสุด

กระบวนการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จ ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความมุ่งหมายการจัดการศึกษาของชาติ ผู้บริหารจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนของกระบวนการบริหาร ซึ่งมีนักการศึกษาให้ทัศนะเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานวิชาการ ไว้ดังนี้

กมล ภูประเสริฐ (2544, หน้า 7-8) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการมีกระบวนการ เหมือนกับการบริหารงานทั่วไป คือ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน ดังนี้

1. การวางแผนพัฒนา หรือ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นการวางแผนที่มีพื้นฐานมาจากสภาพที่เป็นปัญหา หรือความต้องการที่จะพัฒนางานและกำลังงบประมาณในขั้นตอนนี้

ระกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดภารกิจหรือพันธกิจ การกำหนดจุดมุ่งหมาย การกำหนดกลยุทธ์ และการกำหนดแผนงาน โครงการ

2. การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในขั้นตอนนี้ ประกอบด้วย การจัดองค์กร หรือจัดบุคลากรเข้ารับผิดชอบงาน การสั่งการหรือมอบหมายงาน การควบคุมงาน การติดตามกำกับ การประสานงาน และการนิเทศงาน

3. การประเมินผลการปฏิบัติตามแผน เพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินงานสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ ประกอบด้วย การประเมินระหว่างการทำงาน การประเมินเมื่องานสิ้นสุด และการรายงาน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 5-6) ได้แบ่งกระบวนการการบริหารงานวิชาการ ออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนดำเนินการ เป็นการกำหนดนโยบายและวางแผนงานด้านวิชาการ โดยมีงานต่อไปนี้

- 1.1 จัดทำแผนงานวิชาการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- 1.2 จัดสภาพงานวิชาการและวิธีการทำงาน
- 1.3 จัดครูอาจารย์เข้าสอน
- 1.4 จัดทำโครงการสอน
- 1.5 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน
- 1.6 จัดตารางสอน
- 1.7 ปฐมนิเทศนักเรียน
- 1.8 การลงทะเบียนเรียน

2. ขั้นการดำเนินงาน เป็นขั้นที่จัดและดำเนินงาน รวมทั้งการควบคุมดูแลให้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

2.1 การดำเนินการสอนตามหลักสูตร โดยการดูแลให้การสอนเป็นไปตามโครงการสอนในแต่ละวิชา เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ

2.2 การดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางวิชาการ

2.3 งานเกี่ยวกับการบริการ การส่งเสริมให้มีการบริการเกี่ยวกับสื่อการสอน เพื่อช่วยเหลือครูในด้านการสอนและอุปกรณ์ต่างๆรวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวก

3. ขั้นส่งเสริมและติดตามผลในด้านวิชาการ เพื่อให้ได้มาตรฐานของงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีการส่งเสริม ปรับปรุง พัฒนา และประเมินผลงานด้านวิชาการ ดังนี้

- 3.1 ส่งเสริมให้ครูอาจารย์ได้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ
- 3.2 สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิชาการ ได้แก่การกำหนดจุดมุ่งหมายและนโยบายที่เหมาะสมกับโรงเรียน และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้
- 3.3 ริเริ่มและสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานด้านวิชาการ
- 3.4 จัดบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา
- 3.5 จัดให้คณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ
- 3.6 จัดตั้งคณะทำงานทางวิชาการขึ้น ลักษณะของคณะอาจจัดรวมกันเป็นคณะครูในแผนกเดียวกัน มาร่วมกันทำงานแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
- 3.7 ส่งเสริมให้จัดตั้งชุมนุมหรือชมรมวิชาการ เพื่อจัดกิจกรรมและเผยแพร่ทางด้านวิชาการ
- 3.8 ส่งเสริมให้มีการเข้าร่วมประชุมสัมมนาฝึกอบรม เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ
- 3.9 ส่งเสริมให้ศึกษาต่อเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

กำไลทิพย์ นิลบรรหาร (2557, หน้า 16) กล่าวว่า กระบวนการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย การวางแผนก่อนดำเนินงานการปฏิบัติตามแผน การติดตามประเมินผลทั้งในระหว่างดำเนินการ และเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นและถือเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินงานให้เป็นระบบอย่างต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย การวางแผนพัฒนาการทำงานในส่วนต่าง ๆ การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และการประเมินผลการปฏิบัติตามแผน เพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินงานสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินงานให้เป็นระบบอย่างต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษา ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน ได้มีหน่วยงานทางการศึกษากำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (2550, หน้า 29-30) กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 17 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุวชน องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 3-4) ได้กล่าวถึง ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการว่า ประกอบด้วยงานต่อไปนี้

1. การวางแผนงานเกี่ยวกับวิชาการ เช่น การพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน

2. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น การกำหนดรายวิชา การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกงาน

3. การจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การส่งเสริมการจัดหลักสูตร โปรแกรมการศึกษา

4. การวัดและประเมินผล

กัญญาภักดิ์ แสงเวียงจันทร์ (2557, หน้า 23) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารวิชาการมีองค์ประกอบที่คล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลสูงสุด

กำไลทิพย์ นิลบรรหาร (2557, หน้า 17) กล่าวว่า งานวิชาการมีขอบข่ายกว้างขวาง ครอบคลุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนทั้งหมด ดังนั้น ไม่ว่ากิจกรรมใดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ถือว่างานนั้นเป็นขอบข่ายงานด้านวิชาการ เป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องตั้งใจปฏิบัติ เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนมีคุณภาพต่อไป

นิตยธิดา จันดาสงค์ (2558, หน้า 32) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ มีองค์ประกอบที่คล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลสูงสุด

จากขอบข่ายการบริหารงานวิชาการจากนักการศึกษาหลายท่าน เห็นด้วยตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550, หน้า 29-30) ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาเฉพาะงานด้านวิชาการเพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการเพราะงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุดในบรรดางานต่าง ๆ ของโรงเรียนส่วนใหญ่แล้วจะมีความคล้ายคลึงกันและสอดคล้องกัน ที่แตกต่างกันบ้าง เฉพาะรายละเอียดเท่านั้น ดังนั้นหน้าที่หลักและภารกิจที่สำคัญของโรงเรียนจะต้องให้ความสนใจทางสนับสนุนและส่งเสริมให้งานวิชาการ โรงเรียนเพื่อความเหมาะสมสำหรับโรงเรียน สอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยยึดตามกรอบแนวคิดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดของ สิบเอกหญิงสุลัดดา พรหมลี (2558, หน้า 18) ซึ่งเหลือ 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. ด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ความหมายของหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 35) กล่าวว่า สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตร

ด้วยการวิจัยและพัฒนา การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และรายละเอียดที่เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดอื่น ๆ ในระดับท้องถิ่น ได้จัดทำเพิ่มเติม รวมทั้งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน โดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 25) กล่าวว่า หลักสูตรมีความหมายเป็น

3 ประการ คือ

1. หลักสูตรเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎี หลักการและการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ตามที่มุ่งหมายไว้
2. หลักสูตรเป็นระบบในการจัดการศึกษา โดยมีปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ครู นักเรียน วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ กระบวนการ (Process) ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลผลิต (Output) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสำเร็จทางการศึกษา เป็นต้น
3. หลักสูตรเป็นแผนการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งประสงค์จะอบรมฝึกฝนผู้เรียน ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

มยุรี ประสิทธิธาดา (2555, หน้า 24) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง เป็นแนวการจัด ประสบการณ์ให้กับผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข สถานศึกษาควรนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม

สมบัวคำ ชุมจันทร์ (2555, หน้า 16) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง ประมวลประสบการณ์ ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดขึ้นทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อช่วยให้เด็กเกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียน มีการพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่กำหนดไว้

กัญญาภัค แสงเวียงจันทร์ (2557, หน้า 25) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง การจัด มวลประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และครูผู้สอนจัดทำขึ้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และพัฒนาการด้านต่างๆในทางที่ดีขึ้นตามเป้าหมายที่ต้องการ

สกาเวเดือน สอนง่าย (2557, หน้า 26) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ ทั้งหลาย หรือมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าที่จะจัดทำขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น และสังคม ทั้งในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามแผนการศึกษาของชาติโดยมีการกำหนด จุดหมาย หลักการ โครงสร้าง จุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหา รายวิชา สื่อการเรียนการสอน วิธีการสอน

และวัดผลประเมินผล เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และให้ผู้เรียนได้เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

นิตยธิดา จันดาสงค์ (2558, หน้า 33) กล่าวว่า การจัดมวลประสพการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และครูผู้สอนจัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ในทางที่ดีขึ้นตามเป้าหมายที่ต้องการ

สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง แผน หรือมวลประสพการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดขึ้น ทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษา เป็นหน้าที่ของผู้บริหาร และครูต้องทำหน้าที่เป็นผู้พัฒนาหลักสูตร เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ เกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้านอย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551, หน้า 59-60) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความพยายามจัดประสพการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองตามที่พึงประสงค์ของสังคม การพัฒนาหลักสูตรเกิดขึ้นด้วยความจำเป็น ดังนี้

1. ความเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี ซึ่งในปัจจุบันสืบเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไปทำให้ส่งผลต่อสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปด้วยและเทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้เป็นสื่อทางการศึกษามีมากขึ้น จึงทำให้ผู้สอนจะต้องมีการพัฒนาหลักสูตร อยู่เสมอ
2. ปรัชญาการศึกษาที่ปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัยสืบเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม ทำให้การศึกษาต้องปรับเปลี่ยนไปด้วย เช่น จากการศึกษาเป็นศูนย์กลาง ต้องเปลี่ยนเป็นยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการเรียนรู้ อาศัยประสพการณ์ตรงให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ทดลอง ฝึกงาน และเน้นกระบวนการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ให้เรียนรู้้อย่างหลากหลาย ตามศักยภาพของผู้เรียน ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรยังมีความจำเป็นเพิ่มขึ้น
3. ความต้องการของผู้เรียนในปัจจุบันผู้เรียนต้องการเรียนรู้ในสิ่งที่มีความหมายกับตนเองมากขึ้น การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อความอยู่รอดและความสงบสุขของชีวิต การจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง จึงต้องมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียน
4. ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นเป็นความจำเป็นที่ต้องคำนึงสภาพของสังคม และวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของผู้เรียนในชุมชน เพื่อเขาสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ โดยไม่สร้างปัญหาให้กับสังคมรู้จักรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่การเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

การจัดหลักสูตรให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกัน

5. การพัฒนากระบวนการและรูปแบบทางการศึกษาทำให้การจัดเนื้อหา วิธีการสอน รวมทั้งการวัดผลและประเมินผลต้องปรับเปลี่ยนตามไปด้วย เช่น การจัดการศึกษาทางไกล การศึกษาดูด้วยตนเอง การใช้บทเรียนสำเร็จรูป การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยสอนการศึกษา ด้วยกระบวนการแก้ปัญหา เป็นต้น การปรับปรุงเนื้อหาวิชา จุดประสงค์ของหลักสูตร การกำหนด วิธีการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลย่อมต้องการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับทางเลือกในการปรับปรุง จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นในการดำเนินการ พัฒนาหลักสูตร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 43-49) กล่าวถึง กระบวนการบริหารหลักสูตรว่า ได้นำกระบวนการบริหารงานมาใช้สามารถแบ่งได้ 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเตรียมการ เป็นการวางแผนการใช้หลักสูตร โดยต้องเตรียมการล่วงหน้า ก่อนเปิดหลักสูตร การวางแผนการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ ควรนำนวัตกรรมทางการศึกษา มาช่วยสิ่งจำเป็นในการเตรียมการเกี่ยวกับหลักสูตรมี ดังนี้

1.1 การตรวจสอบหลักสูตรแม่บทก่อนนำไปใช้มีการทดลองนำร่องการใช้หลักสูตร ในการตรวจสอบหลักสูตรแม่บทแต่ละสถานศึกษาทำได้ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา กับสภาพปัจจุบันของสถานศึกษานั้น ๆ ทั้งนี้เพราะ สถานศึกษาแต่ละแห่งมีสภาพท้องถิ่น แตกต่างกันไป จึงจำเป็นต้องปรับปรุงบ้างเพื่อความเหมาะสม

1.2 การประชาสัมพันธ์หลักสูตรก่อนการนำหลักสูตรไปใช้เป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้เพราะ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรจะมีผลกระทบต่อการบริหารหลักสูตร ผู้ที่เกี่ยวข้องกับ หลักสูตร นับตั้งแต่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษาจะต้องได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงมากบ้างน้อยบ้างในลักษณะที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้เพราะการจัดหลักสูตร เกี่ยวข้องกับหลายสิ่งหลายอย่างไม่ใช่เฉพาะการจัดการเรียนการสอนเท่านั้นแต่ยังสัมพันธ์ กับสื่อการสอน ห้องสมุด สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ รวมทั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร โดยเฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่บริหารหลักสูตร ได้แก่ ฝ่ายวิชาการจำเป็นต้อง เตรียมพร้อมสิ่งเหล่านี้ ซึ่งการประชาสัมพันธ์อาจทำได้หลายวิธี เช่น การออกเอกสารสิ่งพิมพ์ การใช้สื่อมวลชน การประชุมสัมมนา เป็นต้น

2. การเตรียมความพร้อมของสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรเป็นสิ่งจำเป็น เหมือนกับการจัดของต่าง ๆ ก่อนออกเดินทาง เพื่อไม่ให้เกิดการจัดข้องในระหว่างหลักสูตร กำลังดำเนินการหรือระหว่างการเรียนการสอน การเตรียมความพร้อมมีหลายเรื่อง ดังนี้

2.1 การเตรียมพร้อมด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

2.1.1 การเตรียมความพร้อมของครูผู้สอนซึ่งเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญต่อหลักสูตร การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับครูผู้สอน เพราะเป็นผู้นำหลักสูตรไปใช้ในห้องเรียนกับผู้เรียน

2.1.2 การเตรียมผู้นิเทศการสอนและนักแนะแนวการศึกษาบุคลากรเหล่านี้มีส่วนส่งเสริมให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.1.3 การเตรียมผู้บริหารหากเป็นผู้บริหารสถานศึกษาก็มีตั้งแต่ ผู้อำนวยการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา ตลอดจนหัวหน้างานอื่น ๆ ผู้บริหารมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าครูผู้สอนและผู้นิเทศการสอน เพราะผู้บริหารมีหน้าที่กำกับดูแลหลักสูตรให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

2.1.4 การเตรียมความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ วัสดุ สื่อ การสอน ห้องสมุด อาคารสถานที่ งบประมาณรวมทั้งการจัดทำคู่มือครูเกี่ยวกับหลักสูตร เป็นต้น

2.2 การจัดทำโครงการสอนบางที่ก็เรียกแผนการสอนเป็นการเตรียมของครูที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการและการประเมินผลการจัดทำโครงการสอนจะช่วยให้ครูได้ดำเนินการสอนไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2.2.1 การตรวจสอบความพร้อมของผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็น ได้แก่ การรับสมัครนักศึกษาเพื่อเข้าเรียน การสอบข้อเขียน สัมภาษณ์ ตลอดจนการตรวจสอบหลักฐานก่อนเข้าศึกษาต่อ บางครั้งหากมีความจำเป็นเมื่อพบว่าผู้เรียนต้องเดิมหรือให้เรียนรู้เนื้อหาบางส่วนก่อนเข้าสู่หลักสูตรใหม่เพื่อปรับพื้นฐานของผู้เรียน

2.2.2 การตรวจสอบการยอมรับจากสังคมเป็นการตรวจสอบความพร้อมของชุมชน โดยการสำรวจความคิดเห็นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการบริหารหลักสูตร

2.2.3 การจัดโครงสร้างของหน่วยงาน การบริหารหลักสูตรอยู่ในการบริหารของฝ่ายวิชาการและกับฝ่ายอื่น ๆ ซึ่งเป็นฝ่ายสนับสนุนการสอนการจัดโครงสร้างของหน่วยงานเพื่อจะได้มีการรับผิดชอบเกี่ยวกับหลักสูตร

3. ขึ้นดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งจะมีทั้งฝ่ายปฏิบัติการหลักสูตรและฝ่ายสนับสนุน ตลอดจนฝ่ายควบคุมการใช้หลักสูตรการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร มีดังนี้

3.1 การประชุมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการประชุมนิเทศนักเรียนชี้แจงเกี่ยวกับการเรียนการสอน วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ลักษณะเนื้อหาวิชา โครงสร้าง

จำนวนหน่วยกิต วิชาเลือก วิชาบังคับ ตลอดจนวิธีการลงทะเบียน เพื่อให้ผู้เรียน ได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและสามารถปรับตัวเกี่ยวกับการศึกษาได้ โดยครูต้องมีการจัดทำคู่มือ ดังนี้

3.1.1 การจัดตารางสอน ซึ่งผู้จัดตารางสอนจะต้องศึกษาองค์ประกอบในการจัดการสอน

3.1.2 การฝึกงาน เป็นการฝึกภาคปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียน ได้มีประสบการณ์ในวิชาชีพ การฝึกงานมี 2 ลักษณะ คือ การฝึกภายในสถานศึกษาและการฝึกภายนอกสถานศึกษา

3.1.3 การประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรเมื่อนำหลักสูตรไปใช้ ควรมีการประเมินผลเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อพิจารณาว่าตรงกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ เพื่อจะได้ใช้ในการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับหลักสูตร

รจันิยา แพไชสง และวัลลภา อารีรัตน์ (2553, หน้า 5) กล่าวว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การดำเนินงานใน 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการส่งเสริมสนับสนุน หมายถึง การที่สถานศึกษาต้องมีการพัฒนาบุคลากร การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรการดำเนินงาน อย่างมีส่วนร่วมและการส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ

2. ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการในการทำงานการวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ การจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณา ได้รับความเห็นชอบและดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

3. ด้านการกำกับดูแลคุณภาพ หมายถึง การนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา การจัดระบบประกันคุณภาพภายใน การวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้สามารถจัดหลักสูตรการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภารดี อนันต์นาวิ (2557, หน้า 282) ได้สรุปแนวทางการปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

2. วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสถานภาพสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหา สาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

4. นำหลักสูตร ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการใช้หลักสูตร ให้เหมาะสม

5. นิเทศการใช้หลักสูตร

6. ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

7. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

สภากาเดือน สอนง่าย (2557, หน้า 31) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการปรับปรุง หรือศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย หลักการและโครงสร้างของ หลักสูตร การวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ การบูรณาการเนื้อหาสาระ การนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษา การติดตามและประเมินผลการใช้ หลักสูตรสถานศึกษาการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการ ของชุมชนและการจัดทำสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของ นักเรียน โดยมีผู้บริหารเป็นผู้สนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จัดหาคู่มือ แนวทางจัดทำหลักสูตร สถานศึกษามาบริการแก่ครูร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อพัฒนานักเรียน ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

นิตยัธิดา จันดาสงค์ (2558, หน้า 36) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรม ที่ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย การศึกษาวิเคราะห์ เอกสารหลักสูตร การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม จัดทำโครงสร้างหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ ในการจัดการเรียนการสอน การนิเทศหลักสูตร การติดตาม ประเมินผล และการปรับปรุงหลักสูตร

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง เป็นกระบวนการปรับปรุงหลักสูตร ที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ บูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสม สอดคล้องกับผู้เรียนและความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน โดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้ง

ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้

รุ่งชัชดาพร เวระชาติ (2550, หน้า 96) กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นการปรับปรุง เปลี่ยนพฤติกรรมจากประสบการณ์การเรียนรู้จะเกิดขึ้น ได้ดีจำเป็นต้องอาศัย

สภาวะการณ์สนับสนุนหลายอย่างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 25-26) กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1. หลักการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดเชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้คำนึงถึงประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนกระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้น ให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม

2. กระบวนการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนพัฒนาเพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน แล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนเทคนิคการสอนสื่อ/ แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ และบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

4. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตรทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรมีบทบาท ดังนี้

4.1 บทบาทของผู้สอน

4.1.1 เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อความรู้ตอบหรือหาแนวแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ

4.1.2 ลงมือปฏิบัติจริง สร้างสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

4.1.3 มีปฏิสัมพันธ์ทำงานทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครูประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

4.2 บทบาทของผู้เรียน

4.2.1 กำหนดเป้าหมาย วางแผนและรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง

4.2.2 เสาะแสวงหาความรู้เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบ หรือหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ

4.2.3 ตัวป้อน (Input) คือ ผู้เรียน ผู้สอน เนื้อหาวิชา สื่อการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก เป็นต้น

4.2.4 กระบวนการ (Process) หมายถึง กระบวนการจัดการสอนเป็นการวางแผนและเตรียมการสอนการจัดกิจกรรมการสอน และการประเมินผลการสอนของผู้สอนนั่นเอง

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 94) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทฤษฎีการเรียนรู้ แบ่งเป็นทฤษฎีหลัก 4 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ทฤษฎีความรู้ความเข้าใจทฤษฎีของกลุ่มมนุษย์นิยมและทฤษฎีผสมผสาน

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 15-16) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นั้น จะต้องใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเป็นเครื่องมือพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งครูผู้สอนจะต้องเรียนรู้และเข้าใจแนวคิด การจัดการเรียนรู้และผลที่เกิดกับผู้เรียนแล้ว นำมาจัดการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาของผู้เรียน ตามหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าว ได้แก่

1. กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ
2. กระบวนการสร้างความรู้
3. กระบวนการคิด
4. กระบวนการทางสังคม
5. กระบวนการเผชิญสถานการณ์ และแก้ปัญหา
6. กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง
7. กระบวนการปฏิบัติ
8. กระบวนการจัดการ
9. กระบวนการวิจัย
10. กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง
11. กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย ฯลฯ

การตี อนันต์นาวิ (2557, หน้า 282) ได้สรุป แนวทางการปฏิบัติการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ดังนี้

1. ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระ และหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
  2. ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประสมการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้รักการอ่าน และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม ทั้งนี้ โดยจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม
  3. จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่น นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมมือ หรือแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม
  4. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม สกาวเดือน สอนง่าย (2557, หน้า 33) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมด้วยวิธีที่หลากหลายมีสื่อและใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน การถ่ายทอดความรู้ เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามความถนัด ความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับผู้เรียน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็นหน้าที่หลักและสำคัญยิ่งของบุคลากรทางการศึกษา
- นิตยัธิดา จันดาสงค์ (2558, หน้า 38) กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การกิจที่ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงจากแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ จัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน นำภูมิปัญญาท้องถิ่น และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน มีการนิเทศ การสอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
- สรุปได้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการรู้ที่หลากหลายเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์ และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยครูมีบทบาทเป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริม ดูแลการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักวิถีคิด วิธีการดำเนินชีวิตและมีทักษะในการเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้

การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 28-34) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผล การเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตาม ศักยภาพ สถานศึกษาสามารถเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียนในกรณีต่างๆ ได้แก่ การย้าย สถานศึกษา การเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา การย้ายหลักสูตร การออกกลางคันและขอกลับเข้ารับ การศึกษาต่อ การศึกษาจากต่างประเทศและขอเข้าศึกษาต่อในประเทศ นอกจากนี้ยังสามารถเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น สถานประกอบการ สถาบัน ศาสนา สถาบันฝึกอบรมอาชีพ การจัดการศึกษาโดยครอบครัว การเทียบโอนผลการเรียน ความดำเนินการในช่วงก่อนเปิดภาคเรียน หรือต้นภาคเรียน ที่สถานศึกษารับผู้ขอเทียบโอน เป็นผู้เรียน ทั้งนี้ผู้เรียนที่ได้รับการเทียบโอนผลการเรียนต้องศึกษาต่อเนื่องในสถานศึกษา ที่รับเทียบโอนอย่างน้อย 1 ภาคเรียน โดยสถานศึกษาที่รับผู้เรียนจากการเทียบโอนควรกำหนด รายวิชา จำนวนหน่วยกิต ที่จะรับ โอนตามความเหมาะสม การพิจารณาการเทียบโอน สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

1. พิจารณาจากหลักฐานการศึกษา และเอกสารอื่นๆที่ให้ข้อมูลแสดงความรู้ ความสามารถของผู้เรียน
2. พิจารณาจากความรู้ ความสามารถของผู้เรียนโดยการทดสอบด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งภาคความรู้และภาคปฏิบัติ
3. พิจารณาจากความสามารถและการปฏิบัติในสภาพจริง

การเทียบโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามประกาศ หรือแนวปฏิบัติของ กระทรวงศึกษาธิการสำหรับการเทียบโอนเข้าสู่การศึกษาในระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียน เข้าสู่การศึกษาในระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 66) ให้ความหมายของการวัดผลและประเมินผล ดังนี้การวัด (Measurement) หมายถึง กระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้กับวัตถุสิ่งของ หรือบุคคลตามความมุ่งหมายและเปรียบเทียบลักษณะที่มีความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่งที่วัดนั้น ๆ การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่าความจริง และการกระทำ บางทีขึ้นอยู่กับ การวัดเพียงอย่างเดียว

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 4) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผล การเรียน ซึ่งผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามชี้วัด เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐาน การเรียนรู้สะท้อนสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับ การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ประกอบด้วย ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่ การศึกษา และระดับชาติ

สุกฤตา เกตานนท์ (2555, หน้า 39) กล่าวว่า การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน ผลการเรียนรู้ หมายถึง การปฏิบัติในการวัดผลการกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป็นกระบวนการ ที่จะทำให้ทราบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนมีข้อดีข้อเสียอย่างไร และเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรที่กำหนดไว้หรือไม่ เป็นกระบวนการการประเมินค่าความก้าวหน้าของผู้เรียน ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และเมื่อสิ้นสุดการเรียน เพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน และตัดสินผลการเรียน และผู้สอนต้องจัดทำเอกสารบันทึกข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินอย่างเป็นระบบชัดเจน เพื่อใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมผู้เรียน ใช้เป็นหลักฐานสำหรับการสื่อสารผู้เกี่ยวข้องและเป็นหลักฐานที่ตรวจสอบได้ อันแสดงให้เห็นถึง ความโปร่งใสและยุติธรรมในการประเมิน

สุณิสา ถันชนนาง (2555, หน้า 39) กล่าวว่า การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอน ผลการเรียนรู้ หมายถึง การประเมินผู้เรียนตามสภาพจริง ในการใช้ดุลพินิจ หรือค่านิยม ในการพิจารณาคูณค่า ความเหมาะสมและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน และการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอน โดยวิธีการประเมินผู้เรียนหลายๆวิธี เช่น การสังเกตพฤติกรรม การเรียน และการร่วมกิจกรรมการใช้แฟ้มสะสมงาน การทดสอบ การสัมภาษณ์ เป็นต้น ควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน

กัญญาภัค แสงเวียงจันทร์ (2557, หน้า 38) กล่าวว่า การวัดผลประเมินผล และดำเนินเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลดำเนินการ วัดผลและประเมินผลโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการ

การปฏิบัติ และผลงาน จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะประสบการณ์ ผลการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลประเมินผล และการพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

ภารดี อนันต์นารี (2557, หน้า 283) ได้สรุปแนวทางการปฏิบัติการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ดังนี้

1. กำหนดระเบียบแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา
2. ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และประเมินผลผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน
4. จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการ และอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
5. พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

สกาเวื่อน สอนงาย (2557, หน้า 40) กล่าวว่า การวัด หมายถึง กระบวนการหาปริมาณ หรือจำนวนสิ่งต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่งมาวัดผล การวัดมักจะออกมาเป็นตัวเลข จำนวน ปริมาณ อันดับ หรือสัญลักษณ์แทนคุณลักษณะของสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือแทนพฤติกรรม ส่วนการประเมินผล หมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการวัด เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรกำหนดหรือไม่เป็น กระบวนการประเมินความเจริญก้าวหน้าของผู้เรียนทั้งในระหว่างเรียนและเมื่อสิ้นสุดการเรียน เพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนและตัดสินผลการเรียน เพื่อนำผลการวัดผล และประเมินผลไปปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและปรับปรุง ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการต่อไป

นิตยธิดา จันดาสงค์ (2558, หน้า 41) กล่าวว่า การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผล ดำเนินการวัดผลการเรียนการสอน จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ผลการเรียนรู้ และมีการพัฒนาเครื่องมือวัด ประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

สรุปได้ว่า การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง กระบวนการ ที่เกิดจากการนำข้อมูลที่ได้มาประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นกระบวนการที่ครูใช้พัฒนา

คุณภาพของผู้เรียน โดยการวัดผลตามสภาพจริง ซึ่งสถานศึกษาควรกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละสาระการเรียนรู้

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

กมล ภูประเสริฐ (2544, หน้า 82) กล่าวว่า การวิจัยเป็นกระบวนการที่เป็นระบบ และเป็นที่ยอมรับของวงการต่าง ๆ สถานศึกษาใดที่มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ หรือรายงานผลงานที่มีกระบวนการวิจัยเป็นพื้นฐานจะเป็นที่น่าเชื่อถือและนำไปใช้ประโยชน์ได้ สถานศึกษาจึงควรมีงานโครงการเกี่ยวกับการวิจัยอยู่ด้วยเสมอการวิจัยเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องทำ ต้องจัดให้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

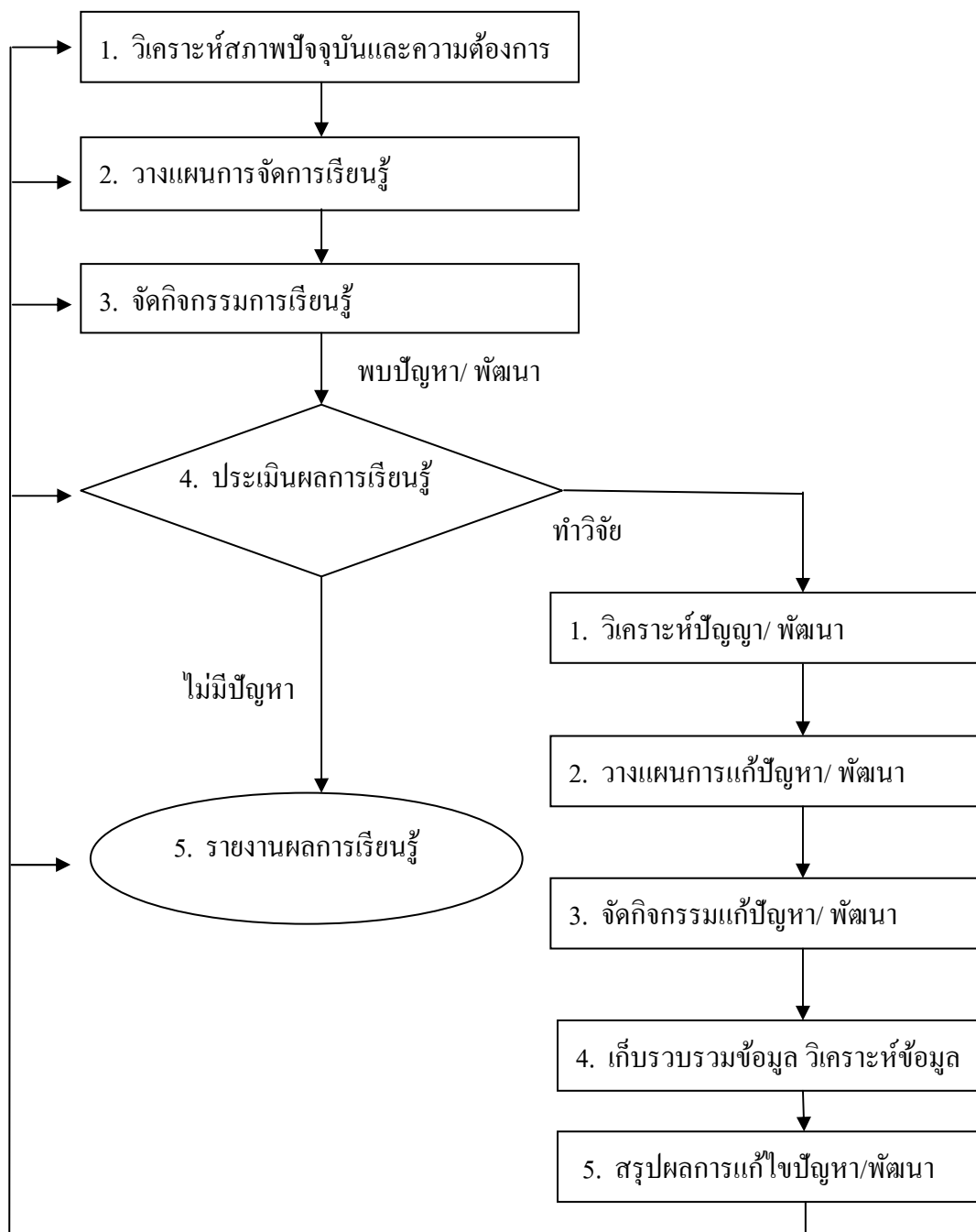
1. การกระตุ้นความสนใจหรือการสร้างความตระหนัก ถึงความสำคัญของการวิจัย โดยเฉพาะการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษากิดความตื่นตัวที่จะเริ่มทำ
2. การพัฒนาความสามารถของบุคลากรในการวิจัย โดยการจัดหาหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ให้บุคลากรได้ศึกษา หรือจัดประชุมปฏิบัติการและเชิญวิทยากรมาฝึกการวิจัย
3. การประชุมปรึกษาหารือเพื่อวิเคราะห์ปัญหาของสถานศึกษา ในด้านวิชาการ และร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน เพื่อให้การมองเห็นปัญหาชัดเจน จากนั้นจึงช่วยกันแสวงหาวิธีการแก้ปัญหา
4. การกำกับดูแลและส่งเสริมให้ดำเนินการแก้ปัญหาในลักษณะของการวิจัย โดยการอำนวยความสะดวก หรือให้ความช่วยเหลือด้วยเหตุที่เป็นงานใหม่ ความต้องการกำลังใจ และความช่วยเหลือจึงมีอยู่มาก
5. การสนับสนุนให้มีการแสดงผลงานการวิจัยของสถานศึกษา และการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานนี้มีความภาคภูมิใจ และเกิดความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองต่อไป

ปิยนุช ทองพรม (2550, หน้า 41) ได้กล่าวว่า การปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน คือ

1. ภาษาวิเคราะห์ วิจัย การบริหารจัดการ และการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ในภาพรวมของสถานศึกษา
2. ส่งเสริมให้ครู ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้
3. ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัย หรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 44-45)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มุ่งให้การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขได้ ครูผู้สอนต้องคำนึงถึง มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด อยู่เสมอ กล่าวคือ ต้องตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตรงตามตัวชี้วัดที่กำหนดหรือไม่ มีอุปสรรคใดบ้างควรจะแก้ไขอย่างไร กิจกรรมการเรียนรู้ใด มีประสิทธิภาพสูงสุดบ้าง กระบวนการดังกล่าวนี้ สามารถนำการวิจัยเข้ามาเป็นส่วนหนึ่ง ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม 2545) มาตราที่ 30 กล่าวว่า ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับ ผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้จึงเป็นภารกิจสำคัญและจำเป็น ในกรณีที่ครูผู้สอน พบว่า ผลการพัฒนาการเรียนรู้เกิดปัญหาหรือมีความจำเป็นต้องแก้ไข พัฒนา อย่างเร่งด่วน ครูผู้สอนหาวิธีการแก้ไขได้โดยใช้กระบวนการวิจัยดัง แผนภาพ ดังนี้

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 45)

สุณิสา ถิ่นชนนาง (2555, หน้า 42) กล่าวว่า การวิจัย คือ กระบวนการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ โดยวิธีการที่มีระบบแบบแผนที่เชื่อถือได้ เพื่อให้ได้มาซึ่งทฤษฎีใหม่ ๆ ที่สามารถอ้างอิง และทำนายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ได้ การวิจัยเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับครูและผู้บริหารการศึกษา เพราะผลของการวิจัยสามารถใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตัดสินใจ และแก้ปัญหา กระบวนการวิจัยเป็นกระบวนการที่มีระบบ มีการควบคุม มีการค้นคว้าทดลอง มีการใช้หลักการ เหตุผล มีการบันทึก มีการวิเคราะห์ข้อมูล และมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่แน่นอนจึงทำให้เกิดประโยชน์ มีคุณค่า และสำคัญต่อการศึกษาอย่างยิ่ง

อัจฉรี ชีระราษฎร์ (2555, หน้า 45) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือ กระบวนการหาความรู้หรือวิธีการใหม่ ๆ ที่เป็นระบบรวมทั้งการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ของครูผู้สอน เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอนในชั้นเรียน หรือเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน จุดเน้นของการวิจัยในชั้นเรียน คือ การแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ดังนั้นการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษาและวิจัยควบคู่กับการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการสอนของตนเองและเพื่อเผยแพร่ผลการวิจัยให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นต่อไป

กัญญาภักดิ์ แสงเวียงจันทร์ (2557, หน้า 40) กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การส่งเสริม ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารการจัดการ และการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้ ตลอดจนเผยแพร่ผลงานการวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

กำไลทิพย์ นิลบรรหาร (2557, หน้า 33) กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา ให้มีการประสานความร่วมมือในการดำเนินการวิจัย เผยแพร่ผลงานวิจัยกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น ๆ

นิตยธิดา จันดาสงค์ (2558, หน้า 42-43) กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การส่งเสริม ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารจัดการ และการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้ ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น

สรุปได้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การวิจัยที่กระทำโดยครูผู้สอนในชั้นเรียน เป็นภารกิจที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาในการเรียนการสอน หรือพัฒนาการเรียนรู้ของ

ผู้เรียน เป็นกระบวนการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูอย่างแท้จริง ซึ่งผลที่ได้จากการปรับปรุงและพัฒนาวิจัยในชั้นเรียนก็คือคุณภาพของผู้เรียน

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ปิยนุช ทองพรม (2550, หน้า 45) กล่าวว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูอาจารย์บรรลุผล โดยการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่มีความหลากหลายและได้เลือกพัฒนา และใช้ในการเหมาะสม เพียงพอ ให้ครูอาจารย์ได้เลือกพัฒนาและใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างได้ผล สื่อและเทคโนโลยี ควรเน้นตั้งแต่จัดทำ จัดหาจากท้องถิ่น ไปจนถึงสื่อที่ทันสมัย เป็นสากล

แนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการบริหารวิชาการ
2. ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอน
3. จัดทำจัดหาสื่อสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นและเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานด้านวิชาการ
4. จัดทำจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน และเสริมความรู้ของผู้สอน
5. ศึกษาวิธีการเลือก และการใช้สื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมหลากหลาย และสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
6. ศึกษาวิธีการวิเคราะห์และประเมินคุณภาพมาตรฐานสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเอง และที่เลือกนำมาใช้ประกอบการเรียนรู้ โดยมีการวิเคราะห์และประเมินสื่อการเรียนรู้ที่ใช้อยู่อย่างสม่ำเสมอ
7. ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น
8. จัดให้มีการกำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเป็นระยะ ๆ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 38-40) กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้ว่า สื่อมีบทบาทสำคัญที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยสื่อจะทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้ลึกและเพิ่มพูนทักษะประสบการณ์ให้ผู้เรียน ปัจจุบันสื่อการเรียนรู้มีอิทธิพลสูงต่อการกระตุ้นให้ผู้เรียนกลายเป็นผู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจนเกิดการพัฒนาด้านต่าง ๆ ได้แก่

1. ความรู้ สื่อการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้เชิงเนื้อหา ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อเชื่อมโยงความรู้ใหม่ที่ได้เข้ากับประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

2. ทักษะ สื่อการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมทักษะด้านต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน

3. คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการเรียนรู้ เห็นคุณค่าในตนเอง มีจิตสำนึกและค่านิยมที่ดีงาม

จำแนกประเภทของสื่อการเรียนรู้ จำแนกตามลักษณะได้ 3 ประเภท ดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น นิตยสาร วารสาร ตำรา หนังสือเรียน แผ่นพับ โปสเตอร์ ภาพพลิก เป็นต้น

2. สื่อเทคโนโลยี หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ผลิตขึ้นเพื่อใช้คู่กับเครื่องมือ โสตทัศนวัสดุหรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ ๆ รวมถึงการใช้อินเทอร์เน็ต การศึกษาผ่านดาวเทียม เป็นต้น

3. สื่ออื่น ๆ เช่น สื่อบุคคล รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สื่อกิจกรรม กระบวนการ สื่อวัสดุ เครื่องมือและอุปกรณ์

การใช้สื่อการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพจะก่อให้เกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียน โดยครูผู้สอนจะต้องดำเนินการดังนี้

1. การเตรียมตัวครูผู้สอนให้มีความพร้อมในการใช้สื่อการเรียนรู้

2. เตรียมจัดสภาพแวดล้อม การใช้สื่อการเรียนรู้บางประเภท ต้องจัดให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับสถานที่หรือห้องเรียนนั้น ๆ

3. เตรียมความพร้อมของผู้เรียน ครูผู้สอนควรชี้แจงให้ผู้เรียนรู้เป้าหมายของการเรียนรู้โดยใช้สื่ออื่น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนรู้้อย่างมีเป้าหมาย และมีความพร้อมในการเรียนรู้จากเรียนรู้จากสื่ออื่น ๆ หรือในกรณีที่ผู้เรียนต้องใช้สื่อด้วยตนเอง ครูผู้สอนต้องแนะนำวิธีการใช้สื่ออื่น ๆ ด้วยที่สำคัญจะต้องบอกว่าผู้เรียนต้องทำกิจกรรมอะไรบ้าง เพื่อจะได้เตรียมตัวได้

4. เตรียมความพร้อมของผู้เรียน ครูผู้สอนควรชี้แจงให้ผู้เรียนรู้เป้าหมายของการเรียนรู้โดยใช้สื่ออื่น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนรู้้อย่างมีเป้าหมาย และมีความพร้อมในการเรียนรู้จากเรียนรู้

จากสื่ออื่น หรือในกรณีที่คุณเรียนต้องใช้สื่อด้วยตนเอง ครูผู้สอนต้องแนะนำวิธีการใช้สื่ออื่นด้วย ที่สำคัญจะต้องบอกว่าผู้เรียนต้องทำกิจกรรมอะไรบ้าง เพื่อจะได้เตรียมตัวได้ถูกต้อง

4. ดำเนินการใช้สื่อการเรียนรู้ โดยขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอนต้องพิจารณาว่าผู้เรียนมีปฏิริยาอย่างไร มีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการเรียนหรือไม่ เพราะปฏิริยาของผู้เรียนเป็นตัวชี้วัดได้ว่าสื่อมีความเหมาะสมกับกิจกรรมและผู้เรียนเพียงใด นอกจากนี้ ควรมีการใช้เครื่องมือหรือวิธีการต่าง ๆ ที่จะตรวจสอบว่าสื่อการเรียนรู้มีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใด

5. ประเมินการใช้สื่อการเรียนรู้ เป็นการนำข้อมูลจากการใช้สื่อมาวิเคราะห์ให้เกิดความชัดเจนว่า มีอุปสรรคจากการใช้สื่ออย่างไร มีความเหมาะสมกับกิจกรรมและผู้เรียนระดับใด การประเมินจะช่วยให้ตัดสินใจเลือก ใช้สื่อการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป หรือปรับปรุงเพื่อพัฒนาเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

สมบัวคำ ชุมจันทร์ (2555, หน้า 30) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา หมายถึง เป็นการนำข้อมูลจากการใช้สื่อมาวิเคราะห์ให้เกิดความชัดเจนว่า มีอุปสรรคจากการใช้สื่ออย่างไร มีความเหมาะสมกับกิจกรรมและผู้เรียนระดับใด การประเมินจะช่วยให้ตัดสินใจเลือก ใช้สื่อการเรียนรู้ สำหรับการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป หรือปรับปรุง เพื่อพัฒนาเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น สื่อการเรียนรู้เป็นส่วนประกอบที่สำคัญ ที่จะช่วยให้การเรียนการสอนของคุณดำเนินไปด้วยดี ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีตามกระบวนการต่าง ๆ ที่หลักสูตรต้องการในปัจจุบัน

กำไลทิพย์ นิลบรรหาร (2557, หน้า 35) กล่าวว่า การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เป็นภารกิจของคุณครูที่จะออกแบบผลิตชิ้นใหม่จัดทำสื่อการเรียนรู้ได้หลายประเภท เช่น หนังสือเรียน คู่มือครู คู่มือการสอบ คู่มือการจัดการเรียนรู้ชุดการเรียนการสอน บทเรียนสำเร็จรูป แบบฝึกหัด สำหรับสื่อที่ปรับปรุงหรือจัดทำเพิ่มเติมจากสื่อที่มีอยู่เดิม เมื่อนำมาใช้กับกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องวิเคราะห์การใช้สื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

ภารดี อนันต์นาวิ (2557, หน้า 283) ได้สรุปแนวทางการปฏิบัติการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ดังนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ
2. ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน
3. จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการ

4. ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

5. การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 ทัศนียาภักดิ์ แสตนเวียงจันทร์ (2558, หน้า 60) กล่าวว่า การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยี การส่งเสริม ให้ครูผลิตสื่อ การจัดหาสื่อ เทคโนโลยีและการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนา ตรวจสอบการประเมินผลการผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

นิตยธิดา จันดาสงค์ (2558, หน้า 45) กล่าวว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยี การส่งเสริม ให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรม การจัดหาสื่อและการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนา ตรวจสอบการประเมินผลการผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สรุปได้ว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง ภารกิจ ของครูที่ผลิต หรือปรับปรุงออกแบบสื่อการเรียนรู้ใหม่ ๆ ขึ้นมา เพื่อเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างเต็มศักยภาพ สื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้กิจกรรมของครูดำเนินไปด้วยดี นำเทคโนโลยีมา ประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน สื่อจึงมีบทบาทที่สำคัญในการช่วยถ่ายทอด ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ได้อย่างเหมาะสม และยังเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียน กลายเป็นผู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ปิยนุช ทองพรม (2550, หน้า 47) กล่าวว่า การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการและสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา มุ่งเน้นไปที่การจัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาส เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียน จึงต้องมีการประสานสัมพันธ์และร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน ให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ให้มีความพร้อมสำหรับการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งประสานจัดการเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้หน่วยงาน องค์กรอื่น ๆ เช่น ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่น

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 27) กล่าวว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีหน้าที่ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินการดังนี้

1. จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อการศึกษา ค้นคว้า และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้ ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน สังคมโลก
2. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน เสริมความรู้ ให้ผู้สอนรวมทั้งจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้
3. เลือกและใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
4. ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างเป็นระบบ
5. ศึกษา ค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
6. ให้มีการกำกับติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพเกี่ยวกับสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ สม่าเสมอ

เกษร ใจชื่น (2551, หน้า 38) กล่าวว่า การพัฒนาแหล่งเรียนรู้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง การจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง การจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้และประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่น ที่จัดการศึกษาในการจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกันและการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยครอบคลุม ภูมิปัญญาท้องถิ่น

มยุรี ประสิทธิโนวา (2555, หน้า 45) สถานศึกษาควรพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและนอกสถานศึกษาโดยอาศัยความร่วมมือจากชุมชน ท้องถิ่น พัฒนาแหล่งเรียนรู้อีกทั้งสถานศึกษา ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ นำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ในการพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ร่วมกัน

สมบัวคำ ชุมจันทร์ (2555, หน้า 32) กล่าวว่า การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้คือการจัดแหล่งการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนทุกรูปแบบ ทั้งศูนย์รวมของวิชาการความรู้ที่เป็น ทรัพยากรธรรมชาติ บุคคล สิ่งประดิษฐ์ วัตถุ อาคาร สถานที่ ซึ่งมีอยู่กระจัดกระจาย ทั้งชุมชนเมือง และชุมชนชนบท เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ค้นพบได้อย่างไม่รู้จักจบ ให้ผู้เรียนเข้าถึงทักษะกระบวนการ

และคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการและลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน

สุกฤตา เกตานนท์ (2555, หน้า 49-50) กล่าวว่า การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน และการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ เช่น แหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ วิทยากรภูมิปัญญาชาวบ้านและประสบการณ์อื่น ๆ และรัฐต้องส่งเสริมด้วย ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการจัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อให้สามารถบริการผู้เรียน ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

สุณิสา ถันชนนาง (2555, หน้า 48) กล่าวว่า การพัฒนาแหล่งเรียนรู้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง การจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่นบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา ในการจัดตั้ง ส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน และการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

กัญญาภัค แสงเวียงจันทร์ (2557, หน้า 43) กล่าวว่า การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงาน และการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนทุกรูปแบบและการพัฒนาแหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้ อย่างพอเพียง และมีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

กำไลทิพย์ นิลบรรหาร (2557, หน้า 39) กล่าวว่า สถานศึกษาควรพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและนอกสถานศึกษาโดยอาศัยความร่วมมือจากชุมชน ท้องถิ่น พัฒนาแหล่งเรียนรู้ อีกทั้งสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ร่วมกัน

ภารดี อนันต์นาวี (2557, หน้า 284) ได้สรุปแนวทางการปฏิบัติในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ดังนี้

1. สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง

2. จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง

3. จัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่น ที่จัดการศึกษาในการจัดการศึกษาในการจัดการส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน

4. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

นิตยธิดา จันดาสงค์ (2558, หน้า 46) กล่าวว่า การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาตั้งแต่การจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ การจัดตั้งพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน

สรุปได้ว่า การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ หมายถึง การจัดแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้เรียนทุกรูปแบบ ให้มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและในชุมชนมุ่งเน้นการจัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในรูปแบบต่าง ๆ โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการเสริมสร้างความรู้ให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตอบสนองให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต

ด้านการนิเทศการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 223-331) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของบทเรียนให้เป็นที่น่าพอใจมุ่งหมายของการศึกษา การนิเทศการศึกษากายในสถานศึกษา หมายถึง การนิเทศที่มีการริเริ่มและจัดดำเนินการ โดยบุคลากรภายในสถานศึกษา และในหลายโอกาสก็เชิญบุคลากรภายนอกเป็นวิทยากรมาร่วม โครงการหลักการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นแนวปฏิบัติที่ผู้นิเทศต้องนำไปปฏิบัติขณะทำการนิเทศ ได้กล่าวถึง หลักการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. การนิเทศควรมีการบริหารงานเป็นระบบ และมีการวางแผนการดำเนินงานเป็นโครงการ

2. การนิเทศต้องถือหลักการมีส่วนร่วมในการทำงาน คือ มีความเป็นประชาธิปไตยเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นความร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนินงาน และใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานนั้นไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

3. การนิเทศเป็นงานสร้างสรรค์ เป็นการแสวงหาความสามารถพิเศษของแต่ละบุคคล ให้แต่ละบุคคลได้แสดงออก และพัฒนาความสามารถเหล่านั้นได้อย่างเต็มที่

4. การนิเทศเป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน โดยให้ครูอาจารย์ ได้เรียนรู้ว่าปัญหาของตนเป็นอย่างไร จะหาวิธีแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างไร

5. การนิเทศเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ดีขึ้น สร้างความเข้าใจ ระหว่างกัน สร้างมนุษยสัมพันธ์มีวิธีการทำงานที่ดี และความสามารถที่จะอยู่ร่วมกันได้

6. การนิเทศเป็นการสร้างความผูกพัน และความมั่นคงต่องานอาชีพ รวมทั้งความเชื่อมั่น ในความสามารถของตนเอง เกิดความพึงพอใจในการทำงาน

7. การนิเทศเป็นการพัฒนาและส่งเสริมวิชาชีพครู ให้มีความรู้สึภาคภูมิใจในอาชีวะ เป็นอาชีพที่ต้องใช้วิชาความรู้และความสามารถ และสามารถที่จะพัฒนาได้

มยุรี ประสิทธิ์นาวา (2555, หน้า 46-47) สรุปขอบข่ายในงานนิเทศภายในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. การสำรวจและวิเคราะห์ เพื่อทราบสภาพปัญหาทางด้านคุณภาพในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาและทราบจุดเด่น-จุดด้อย ในด้านความรู้ ความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษา ตามสภาพที่เป็นจริงเพื่อการวางแผนการนิเทศภายใน

2. การสร้างความตระหนักในความสำคัญที่ต้องพัฒนาตนเองของบุคลากร เพื่อการพัฒนาของสถานศึกษา

3. การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในและการพัฒนาบุคลากร

4. การวางแผนการดำเนินการนิเทศภายในและพัฒนาบุคลากร

5. การติดตามกำกับให้มีการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ให้สมบูรณ์

6. การจัดบริการเพื่อส่งเสริมความสามารถของบุคลากร

7. การส่งเสริมให้บุคลากรมีโอกาสเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณะ

8. การประเมินผลการดำเนินงาน

สุกฤตา เกตานนท์ (2555, หน้า 59) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นงานที่ ช่วยพัฒนาครูอาจารย์ในด้านวิชาการในด้านการเรียนการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของ การศึกษา ความจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศภายในเนื่องจากศึกษานิเทศก์ มีจำนวนจำกัด เพื่อจะใช้ ประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากรบุคลากรภายในสถานศึกษา และสถานศึกษาเองเป็นผู้ที่เข้าใจปัญหา การเรียนการสอนได้ดี รวมทั้งการสร้างความร่วมมือและแก้ไขปัญหการทำงานร่วมกัน บุคลากร ภายในสถานศึกษาที่สามารถนิเทศได้นอกจากผู้บริหารแล้ว อาจารย์ที่มีประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญที่สามารถทำหน้าที่นิเทศได้ รวมทั้งการเชิญวิทยากรจากหน่วยงานภายนอก

มาร่วมโครงการ เทคนิควิธีการนิเทศนั้นสามารถใช้ได้หลายรูปแล้วซึ่งขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมาย จำนวนผู้รับการนิเทศ เวลา และทรัพยากรอื่น ๆ ในการจัดโครงการนิเทศนั้น ควรจะได้ศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศ จัดทำแผนการนิเทศ แล้วนำแผนไปสู่ การปฏิบัติให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ มีการประเมินผลโครงการนิเทศเพื่อนำไปปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูและเพิ่มคุณภาพของ นักเรียนให้เป็นที่ไปตามเป้าหมายของการศึกษา ส่วนการสอนเป็นส่วนย่อยของการนิเทศ เพื่อมุ่งปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยมุ่งที่พฤติกรรมของครูที่จะส่งผลต่อ คุณภาพของนักเรียน

กำไลทิพย์ นิลบรรหาร (2557, หน้า 42) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ เป็นกันเอง โดยให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ และ ความร่วมมือกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางปรับปรุงการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้บริหาร โรงเรียนนับว่ามีความสำคัญในการสร้างสรรค์การทำงาน ร่วมกันของครูในโรงเรียนให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน มีการช่วยเหลือกันให้เกิดการพัฒนา ทุกด้าน ผู้บริหาร จะต้องทำการนิเทศครูผู้สอนด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อช่วย ให้ครูพัฒนา และปรับปรุงวิธีสอน ให้ความสำคัญกับการนิเทศภายใน โดยวางแผนร่วมกับครู ดำเนินการนิเทศภายในเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายการศึกษา

การดี อนันต์นาวี (2557, หน้า 284) ได้สรุปแนวทางการปฏิบัติการนิเทศการศึกษาไว้ ดังนี้

1. จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา
2. ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา
3. ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา
4. ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศ งานวิชาการ และการเรียนการสอนของสถานศึกษา
5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา กับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการการทำงานร่วมกัน การช่วยเหลือ แนะนำ ให้การสนับสนุน การปรึกษาหารือกันระหว่างผู้นิเทศ ผู้บริหาร ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา และครู โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ให้บรรลุตาม จุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ซึ่งมีตัวแปรที่เกี่ยวข้องดังนี้

เพศ

โดยธรรมชาติแล้ว เพศหญิงและเพศชายมีลักษณะแตกต่างกัน ไม่เพียงแต่รูปร่างเท่านั้น นิสัยใจคอ ความคิดเห็น การควบคุมอารมณ์ต่าง และอื่น ๆ ก็มีส่วนแตกต่างกัน กัลยา สุวรรณแสง (2532, หน้า 77) สอดคล้องกับ คราส์เนอร์ และเรียวนาร์ด (Kraner & Leonard, 1974, p. 342) ที่กล่าวว่า เพศจะมีผลต่อจิตลักษณะและพฤติกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ สำเร็จ สมวงษ์ (2531) ที่ศึกษาการบริหารงานเป็นทีมที่สัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีสถานภาพส่วนตัวด้านเพศแตกต่างกัน การเข้าร่วมในการบริหารงานเป็นทีม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ครูเพศชาย และครูเพศหญิง เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานเป็นทีมแตกต่างกัน ซึ่งครูเพศชายส่วนใหญ่จะมีความกระตือรือร้นและกล้าแสดงออกในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานเป็นทีม ทำให้ครูเพศชายมีความรู้ และประสบการณ์ต่าง ๆ ในด้านการบริหารงานโรงเรียน มากกว่าเพศหญิง และสุเทพ ทรัพย์อาภรณ์ (2539) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับความถี่ของครูประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ครูเพศชายและครูเพศหญิงมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแตกต่างกัน แต่มีความถี่ของการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่าเพศเป็นตัวชี้วัดและสะท้อนถึงประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนแต่ละแห่งได้อย่างดี ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันหรือไม่เป็นปัญหาที่น่าจะหาคำตอบได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำขนาดของโรงเรียนมาเป็นตัวแปรต้นในการศึกษาครั้งนี้

วุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของครู/ บุคลากรทางการศึกษา วุฒิการศึกษา เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน บุคคลที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันจะส่งผลต่อการปฏิบัติงาน เพราะการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาด้านความรู้ ความคิดเห็น เจตคติ และทักษะ นอกจากนี้การศึกษานี้ในแต่ละระดับจะมีความเข้มของเนื้อหาสาระวิชาที่ต่างกันออกไปตามวุฒิการศึกษาที่เรียนมา ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา อนันตชาติ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาในเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษาที่ปฏิบัติการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 วิทยุ รักษาพันธ์ (2551) ศึกษา ปัญหาการบริหารงานวิชาการของพนักงานครูสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา พบว่า พนักงานครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าพนักงานครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี

จากเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่า วุฒิการศึกษาในการบริหารงานย่อมส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้ที่มีวุฒิการศึกษามากกว่า ย่อมมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้ดีกว่า ผู้วิจัยจึงใช้เป็นตัวแปรในการวิจัยในครั้งนี้

ประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ในการสอนของครู เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการดำเนินการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนเป็นอย่างมาก เพราะว่าโรงเรียนที่มีครูที่มีประสบการณ์การสอนมากย่อมส่งผลให้การพัฒนาการเรียนการสอน สื่อ วัสดุประกอบการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถทันกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ชนาวดี มณีเสวต, 2550) ได้ศึกษา ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านมาบตาพุด จังหวัดระยอง จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (เถลิง งามอาจ, 2552) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของครู โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์น้อยมีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากงานจากเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่า ประสบการณ์ในการสอนของครู เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งประสบการณ์ในการสอน ทำให้มองเห็นปัญหาได้อย่างถูกต้องชัดเจนตามหลักความเป็นจริง ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่มีผู้วิจัยไว้แล้วเพื่อสร้างกรอบแนวคิดพอสรุปได้ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

ณสมน ลีจินดา (2553) ศึกษา แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสวรรค์ มีปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการบริหารหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านการบริหารการเรียนการสอนและการประเมินผล การเรียน แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสวรรค์ มีดังนี้ ด้านการบริหารหลักสูตร ได้แก่ การสำรวจแหล่งเรียนรู้ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการอบรม ผู้เกี่ยวข้อง การจัดทำคู่มือหลักสูตร และการจัดให้มีเครือข่ายผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม ด้านการบริหารการเรียนการสอนและการประเมินผล การเรียน ได้แก่ การจัดแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย เพื่อสร้างแรงจูงใจการพัฒนาแบบทดสอบให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และกำกับดูแล การประเมินผลอย่างใกล้ชิด ด้านการบริหารการนิเทศภายในและการพัฒนาบุคลากร ได้แก่ การวางแผนการจัดสรร งบประมาณ และการสนับสนุนบุคลากร ทุกด้านอย่างเพียงพอ ด้านการบริหารโครงการทางวิชาการ ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนจัดตั้งคณะทำงาน การประเมินผลโครงการทั้งก่อนดำเนินการและหลังดำเนินการ และการวิเคราะห์ผลกระทบของ โครงการเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป ด้านการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศ ได้แก่ การกำหนดนโยบายสารสนเทศไว้อย่างชัดเจน การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศไว้อย่างเป็นระบบ และการฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริหารการวิจัยและพัฒนา ได้แก่ การจัดทำแผนงาน โครงการวิจัยประจำปีการส่งเสริมให้ครูศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การบริหารแหล่งค้นคว้า การสนับสนุนงบประมาณ การสนับสนุนการจัดทำสื่ออุปกรณ์การวิจัย และการนำเสนอผลการวิจัย

เพียงเพ็ญ เพียงสัญเกียรติ (2553) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน ต่ำกว่า 10 ปี และประสบการณ์การปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามกลุ่มเครือข่ายไปโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน

อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ได้แก่ จัดอบรมครูในโรงเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร โครงสร้างและแนวทางการดำเนินการของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกันวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ส่งเสริมให้ครูแนะแนวการศึกษาให้กับนักเรียนเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือชุมชนเข้ามาศึกษาหาความรู้ จัดตั้งสมาคม ชมรม หรือมูลนิธิเพื่อสนับสนุนด้านการศึกษาของโรงเรียน สนับสนุนวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

สมส่วน กุวษ์ขันธ์นอก (2554) ปัญหา การบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างานวิชาการ และครู เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ การทำงานและขนาดโรงเรียน สภาพการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปัญหา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ปัญหาด้านการพัฒนาหลักสูตร และปัญหาด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการวัดผลประเมินผลเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

นภาพร พลอยบ้านแพ้ว (2555) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยรวมอยู่ใน

ระดับปานกลาง เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและวิทยฐานะ พบว่า ด้านวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) โดยประสบการณ์การทำงาน 1-9 ปี มีปัญหามากกว่าประสบการณ์การทำงาน 30 ปี ขึ้นไป และจำแนกตามวิทยฐานะ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) โดยผู้ที่ไม่มีวิทยฐานะมีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าผู้ที่มีวิทยฐานะชำนาญการ และชำนาญการพิเศษ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ได้แก่ ปัญหาด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาควรเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการวิจัย มาให้ความรู้เชิงปฏิบัติการกับบุคลากรของโรงเรียน พร้อมทั้งจัดทำเอกสารงานวิจัย เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานวิจัยในโรงเรียน อีกทั้งทางโรงเรียนควรสนับสนุนด้านงบประมาณ ด้านแนวทางการพัฒนางานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยต้องวิเคราะห์ข้อมูลจากสภาพของสังคม ชุมชน ความต้องการของสังคม ชุมชน ผู้ปกครองและนักเรียน ด้านการแนะแนว ควรจัดหาบุคลากรรับผิดชอบนักเรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อ โดยครูที่ปรึกษาต้องมีบทบาทสำคัญในการให้การดูแลนักเรียน ครูทุกฝ่ายต้องให้ความร่วมมือกันเพื่อประโยชน์ของนักเรียนเป็นที่ตั้ง

พชรพร คำเก่ง (2555) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมือง นครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของครู โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการวัดผลประเมินผล การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการนิเทศภายในแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรควรจัดอบรมครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์

หลักสูตรอย่างถูกต้อง ด้านการวิจัยในชั้นเรียนควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อ เพื่อแก้ปัญหาคำถามวิจัยในชั้นเรียนด้านการจัดการเรียนการสอนควรจัดสภาพแวดล้อมและส่งเสริมบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ควรมีการวางแผนนิเทศร่วมกันเพื่อเป็นการรู้สภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียน ด้านการวัดผล ประเมินผลการศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้วัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง และด้านการประกันคุณภาพการศึกษาควรจัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลเพียงพอต่อการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษา

สมบัวคำ ชุมจันทร์ (2555) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหาร งานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา 42 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จำแนกตามประเภท การปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ปัญหาการบริหาร งานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 42 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ ยกเว้นด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา และด้านการพัฒนา สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ได้แก่ ควรพัฒนาศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จัดให้มีการตรวจสอบหลักสูตร ก่อนประกาศใช้เป็นหลักสูตรสถานศึกษา จัดระบบการนิเทศติดตามและประเมินผลให้เป็นระบบ และต่อเนื่อง สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับหลักสูตร สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริม ให้แก่ ครูนักเรียน ชุมชนและท้องถิ่น สร้างลักษณะนิสัยในการรักการอ่าน ส่งเสริมและสนับสนุนอย่างจริงจังในการใช้สื่อและการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้

กัญญาภัค แสนเวียงจันทร์ (2557) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหาร งานวิชาการของ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายทับดรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย ทับดรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาการบริหารวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายทัพบดินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ปัญหาการบริหารวิชาการของโรงเรียนในกลุ่ม เครือข่ายทัพบดินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มี แหล่งเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แนวทางสำคัญในการแก้ไขปัญหา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายทัพบดินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ได้แก่ ควรจัดอบรมครูในโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตร องค์กรประกอบ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและแนวทางการดำเนินการของหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานให้ครูได้เลือกสอนตามความถนัดของตนเองและส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเอง อย่างสม่ำเสมอ ครูควรร่วมกันวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทาง ในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุน การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นประจำทุกปี ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ครูให้ความร่วมมือในการนิเทศและนำผลการนิเทศมาปรับปรุงการเรียนและจัดหาสื่อ และเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ

กำไลทิพย์ นิลบรรหาร (2557) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรี โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล เทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรีจำแนกตามประสบการณ์โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้แตกต่างกัน แนวทางพัฒนาการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเทศบาลเมืองหนองปรือ มีดังนี้ ผู้บริหารควรประชุมชี้แจงเกี่ยวกับ หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ควรเพิ่มการให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่ครู จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผล จัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการสร้างและการใช้นวัตกรรม ควรส่งเสริม ให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา และควรปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ความพร้อมในการจัด การเรียนการสอน

นิตยัธิดา จันดาสงค์ (2558) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลชลบุรี เขต 2 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์สอน และกลุ่มโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 แนวทางสำคัญในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลชลบุรี เขต 2 ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูร่วมกันกำหนด วิสัยทัศน์และวางแผนร่วมกันในการนำหลักสูตรไปใช้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ควรจัดอบรม ครูเรื่องเทคนิคการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ได้ความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีและขั้นตอนการวัดและการประเมินผล การสร้างเครื่องมือ ในการวัดผลแบบต่าง ๆ ควรจัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศภายในและกำหนดปฏิทินการดำเนินการ พร้อมทั้งมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน ควรสำรวจความต้องการ หลักสูตร วัสดุ อุปกรณ์การสอน วัสดุฝึกสำหรับนักเรียนและจัดหาจัดซื้อตามความต้องการควรจัดให้ครูทุกคน ได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นประจำทุกปี ควรส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้านวิชาการ

งานวิจัยต่างประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

กู๊ดฮาร์ท (Goodhart, 1991) ได้ศึกษา ลักษณะของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของรัฐ ที่มีประสิทธิภาพในด้านวิชาการ ซึ่งทำการวิเคราะห์โดยศึกษาผลผลิตทางการศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการ ความสำเร็จของโรงเรียนและประสิทธิภาพของการวัดผล พบว่า ความเป็นผู้นำในด้านการจัดองค์กรของผู้บริหาร ความมีคุณธรรมจริยธรรม ของครูปฏิบัติการสอนและความเป็นหนึ่งเดียวของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ต่อ ความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนและส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพซึ่งกันและกัน

เคฟ (Cave, 1992) ได้ศึกษา การบริหารการประถมศึกษาในท้องถิ่น เปรียบเสมือน การนิเทศการสอน จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์การนิเทศการสอนของ ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษานอกเมืองรัฐนิวเจอร์ซีย์ โดยใช้การประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศ การสอน โดยเปรียบเทียบประเมินบทบาทในการนิเทศการสอน โรงเรียนในเมืองและนอกเมือง

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นทักษะของครูใหญ่และวิธีการสำรวจการนิเทศโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อการวิจัยของมหาวิทยาลัยเพนซิลเวเนีย พบว่า ผู้บริหารมีทักษะต่อการนิเทศ ในขณะที่เดียวกัน ทักษะของครูก็เห็นสอดคล้องกับผู้บริหาร

เชสเตอร์ (Chester, 1996) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการบริหารวิชาการของผู้บริหาร การศึกษาทั่วประเทศของสหรัฐอเมริกา พบว่า พฤติกรรมที่ทำให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมีประสิทธิภาพสูง เนื่องมาจากการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลายๆวิธี อภิปรายปัญหา การปรับปรุงการสอน ในที่ประชุม จัดปฐมนิเทศเพื่อช่วยเหลือครูใหม่ๆหาวิธีวิจารณ์งานของครูแบบดีเพื่อก่อโดยไม่ให้เสียกำลังใจ จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาเพิ่มเติมแก่คณะครู เพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอน และจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ และค่าที่พักให้แก่ครูที่ไปอบรมทางวิชาการ

เบอเทลเซ่น (Bertelsen, 1998) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาพิเศษระดับประถมศึกษา ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนพิเศษ ระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า เด็กพิเศษระดับประถมศึกษาสามารถสร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเองได้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง และมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและสภาพแวดล้อมได้ดี

คัตตอน (Cotton, 1998) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานของโรงเรียนเป็นฐาน พบว่า รัฐควรทำหน้าที่กระตุ้นและสนับสนุนให้การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานประสบความสำเร็จ โดยกระตุ้นเร่งเร้าให้แต่ละเขตการศึกษาใช้การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นเครื่องมือ ในการปรับปรุงผลการเรียนและปรับปรุงการบริหารองค์กรของโรงเรียนทำความเข้าใจกับ หน่วยงานกลางให้ยอมรับว่าต้องมีอำนาจอย่างแท้จริง และต้องมีความยืดหยุ่น ลดการควบคุม อย่างเคร่งครัด แต่เพิ่มความร่วมมือในการปฏิบัติและการตรวจสอบ

บุคอสกี (Bukosky, 1999) ได้ทำการศึกษา การปฏิบัติงานของโรงเรียนประถมศึกษา ที่บริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ผลการศึกษาพบว่า ในการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดองค์ประกอบ 7 ด้าน คือ หลักสูตรมีมาตรฐาน การสอนที่มีประสิทธิภาพ การเรียนแบบปฏิสัมพันธ์ การวัดผลประเมินผล การปฏิบัติงาน มีเทคโนโลยี การพัฒนาบุคลากร การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การออกแบบการทำงานใหม่

ยูเนสโก (UNESCO, 2000) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการใช้หลักสูตรของบางประเทศ ในทวีปเอเชีย ได้แก่ อัฟกานิสถาน บังคลาเทศ อินเดีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และศรีลังกา ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการขาดแคลนการประสานงานที่ีระหว่าง หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารระดับต่างๆ ไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร และขาดการติดตามการใช้หลักสูตรของครู นอกจากนั้นหลักสูตร

ยังขาดประสิทธิภาพ ขาดแคลนเอกสารหลักสูตร ตำราเรียนไม่ทันสมัย ขาดแคลนหนังสืออ่านประกอบ ภาระการสุดท้าย คือ ศูนย์พัฒนาหลักสูตรขาดการวางแผนที่ดีในการนำหลักสูตรไปใช้

ดัก (Duke, 2004) ได้ศึกษาวิจัยว่า โรงเรียนที่มีคุณภาพนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องแสดงบทบาทที่เน้นในเรื่องต่อไปนี้ คือ การบริหารงานวิชาการ ว่าด้วยเรื่องทักษะการอ่าน โดยมีโปรแกรมพัฒนาทักษะทางภาษา การจัดโครงการสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนและวันหยุด การบริหารกิจการนักเรียน ว่าด้วยความเข้มแข็งด้านระเบียบวินัยของนักเรียน การบริหารงานบุคคล โดยกำหนดให้ครูพัฒนาแก้ไขการสอนตามความต้องการของนักเรียน ภายใต้การวิเคราะห์ปัญหาที่เป็นระบบ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่างานวิชาการเป็นหัวใจหลักในการบริหารการศึกษาในสถานศึกษา จึงเป็นหน้าที่และภารกิจอันสำคัญของผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ในภาพรวมพบว่า ปัญหาอยู่ในระดับที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล เป็นต้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประสบการณ์ในการสอน วุฒิการศึกษา ฯลฯ นักการศึกษาแต่ละท่านได้จำแนกงานวิชาการออกเป็นประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันไป แต่ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษางานวิชาการ 7 ด้าน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนต่าง ๆ ให้ทราบถึงปัญหาการพัฒนางานวิชาการและนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน โรงเรียนสอยดาววิทยา อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ปีการศึกษา 2559 ได้จำนวน 66 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน โรงเรียนสอยดาววิทยา อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน สมุทร ชำนาญ, 2557, หน้า 83) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 59 คน จากนั้นสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามเพศ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

เพศ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชาย	20	18
หญิง	46	41
รวม	66	59

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์มาจากแบบสอบถามปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ มยุรี ประสิทธิ์นาวา (2555) แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แสดงสถานภาพของครูผู้สอนในโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ตามความคิดเห็นของครูภายในสถานศึกษาโดยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert, 1981) ใน 7 ด้าน จำนวน 38 ข้อ ได้แก่

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	จำนวน 6 ข้อ
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	จำนวน 6 ข้อ
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	จำนวน 5 ข้อ
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	จำนวน 5 ข้อ
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	จำนวน 6 ข้อ

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนไว้ดังนี้

- 5 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยการจัดอันดับไม่เกิน 3 อันดับ ในแต่ละด้าน มีการจัดอันดับเป็นน้ำหนักคะแนน ดังนี้

อันดับ 1 มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3

อันดับ 2 มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2

อันดับ 3 มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยศึกษาเฉพาะด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาได้ตรวจสอบ เสนอแนะ และนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความถูกต้อง

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษางานนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง และรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC) (สุวิมล ตรีภานันท์, 2549, หน้า 139 อ้างถึงใน ประยูร อัมสวาสดี, 2552, หน้า 74) นำแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษางานนิพนธ์ ตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง และรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

3.1	ดร.ชัยพจน์ รั้งงาม	อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.2	ดร.สถาพร พุทธิพิบูล	อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.3	นายวัชรลักษณ์ ตากใบ	ผู้อำนวยการ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

โดยใช้สูตร ดังนี้ ($IOC = \frac{\sum R}{N}$)

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

เกณฑ์การให้คะแนน

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

-1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

เกณฑ์การผ่าน IOC ตั้งแต่ .67 ขึ้นไป

4. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

เสนอประธานและคณะกรรมการผู้ควบคุมงานนิพนธ์เพื่อพิจารณา แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Tryout) กับครูในโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน

5. นำข้อมูลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item discrimination power) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .20-.62

6. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และความสอดคล้องภายในของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1974 อ้างถึงใน เชาวน์ อินโย, 2543, หน้า 227-228) ได้ค่าความเชื่อมั่นรายด้าน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α) ทั้งฉบับเท่ากับ .90

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วนำเสนอกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจพิจารณาเป็นขั้นตอนสุดท้าย เพื่อจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

8. นำปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้แบบสอบถาม เสนอนโยบายแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ไปถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี เขต 17 เพื่อขอความร่วมมือและอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร
2. ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้บริหาร โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยเป็นผู้ส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามคืน โดยใช้เวลา 2 สัปดาห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามกลับคืนจากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 59 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมาย และสมมติฐานของการศึกษาวิจัยต่อไป
  - 2.1 วิเคราะห์สถิติพื้นฐาน เช่น ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามและการแปลความหมายของคะแนน เช่น เกณฑ์ตามแนวคิด บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 100)
    - 4.51-5.00 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
    - 3.51-4.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
    - 2.51-3.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
    - 1.51-2.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
    - 1.00-1.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมทางคณิตศาสตร์สำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูล ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าและทดสอบสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์สถิติพื้นฐาน โดยใช้การหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. ทดสอบสมมติฐาน เช่น
  - 3.1 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของ 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบที (t -test)
  - 3.2 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรที่ทดสอบ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe's Method)
  - 3.3 หาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 วิเคราะห์โดยใช้ค่าน้ำหนักโดยรวม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยเริ่มจากการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ความสะดวกในการวิเคราะห์ และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย (Means)

SD แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

t แทน การทดสอบโดยใช้ค่า t -test

F แทน ค่าสถิติทดสอบ (F -distribution)

SS แทน ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนแต่ละตัวยกกำลังสอง

MS แทน ค่าความแปรปรวน

df แทน องศาแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of freedom)

p แทน ค่าความน่าจะเป็นในการทดสอบสมมติฐาน (Probability)

* แทน ขอมรับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าสถิติพื้นฐาน โดยใช้การหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. การทดสอบสมมติฐานในการวิจัย จำนวน 3 ข้อ ดังนี้

3.1 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกเพศ แตกต่างกัน

3.2 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกวุฒิการศึกษา แตกต่างกัน

3.3 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน แตกต่างกัน

ลำดับขั้นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 4 ตอน โดยเรียงตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของครู โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ในการสอน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยการเรียงลำดับความสำคัญ 3 อันดับ คือ อันดับ 1 อันดับ 2 และอันดับ 3 ในแต่ละด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของครู โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละของครูโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา
และประสบการณ์ในการสอน

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	18	30.00
1.2 หญิง	41	70.00
รวม	59	100.00
2. วุฒิการศึกษา		
2.1ปริญญาตรี	44	75.00
2.2 ปริญญาโท ขึ้นไป	15	25.00
รวม	59	100.00
3. ประสบการณ์ในการสอน		
3.1 น้อยกว่า 5 ปี	25	42.00
3.2 ตั้งแต่ 5-10 ปี	11	19.00
3.3 มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	23	39.00
รวม	59	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า สถานภาพทั่วไปของครูในโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จำนวนทั้งสิ้น 59 คน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสอยดาววิทยา คิดเป็นร้อยละ เมื่อจำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 30 และจำแนกตาม เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 70 เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 75 และจำแนกตามวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป เป็นร้อยละ 25 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 42 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน ตั้งแต่ 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 19 และจำแนกตามประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 39

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้าน วิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้าน โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	<i>n</i> = 59			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	2.96	1.09	ปานกลาง	1
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ	2.87	1.24	ปานกลาง	3
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	2.83	1.07	ปานกลาง	5
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.87	1.01	ปานกลาง	2
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	2.83	1.01	ปานกลาง	4
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	2.81	1.05	ปานกลาง	6
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	2.66	1.07	ปานกลาง	7
รวม	2.83	1.00	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามอันดับ ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 17 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	n = 59			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา	3.10	0.99	ปานกลาง	1
2. การกำหนดสัดส่วนการเรียนรู้ วิธีการเรียน เวลาเรียนในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ต่าง ๆ	2.89	1.29	ปานกลาง	5
3. การทำโครงสร้างและกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร	2.89	1.24	ปานกลาง	4
4. การสัมมนาวิเคราะห์หลักสูตรระหว่าง ครูผู้สอนเพื่อให้มีการปรับปรุงหลักสูตร อย่างต่อเนื่อง	2.96	1.18	ปานกลาง	3
5. มีการติดตามและประเมินผลการใช้ หลักสูตร	2.98	1.19	ปานกลาง	2
รวม	2.96	1.09	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา
จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมาก
ไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านวิชาการเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำ
หลักสูตรสถานศึกษา มีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร และการสัมมนาวิเคราะห์
หลักสูตรระหว่างครูผู้สอนเพื่อให้มีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 17 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	n = 59			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร	2.81	1.21	ปานกลาง	3
2. การส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูเพื่อพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม	2.71	1.27	ปานกลาง	5
3. การส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมรักการอ่าน ใฝ่รู้ใฝ่เรียนสำหรับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	2.81	1.26	ปานกลาง	4
4. การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ ตามสาระการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	2.86	1.27	ปานกลาง	2
5. การส่งเสริมให้ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายผู้ประกอบการชุมชนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	3.15	2.79	ปานกลาง	1
รวม	2.87	1.24	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา
จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการพัฒนาระบบการ
เรียนรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย
3 อันดับ ดังนี้ การส่งเสริมให้ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายผู้ประกอบการชุมชนท้องถิ่น
เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้
ตามสาระการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้
โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 17 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	n = 59			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัด ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนอย่างชัดเจน	2.91	1.13	ปานกลาง	1
2. การจัดหาเอกสารคู่มือระเบียบว่าด้วยการวัด ประเมินผลให้ครูได้ศึกษา	2.83	1.06	ปานกลาง	2
3. การจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชา อย่างเหมาะสม	2.81	1.23	ปานกลาง	5
4. การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง	2.77	1.27	ปานกลาง	6
5. การกำกับติดตาม ตรวจสอบการวัด และ การประเมินผลให้ตรงกับระเบียบการวัด และการประเมินผลการเรียน	2.83	1.14	ปานกลาง	3
6. การเทียบโอนความรู้ทักษะประสบการณ์ และผลการเรียนของผู้เรียน	2.82	1.11	ปานกลาง	4
รวม	2.83	1.07	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 6 พบว่า ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอน
ผลการเรียน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมาก
ไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดประเมินผล และเทียบโอน
ผลการเรียนอย่างชัดเจน การจัดหาเอกสารคู่มือระเบียบว่าด้วยการวัดประเมินผลให้ครูได้ศึกษา
การกำกับติดตาม ตรวจสอบการวัดและการประเมินผลให้ตรงกับระเบียบการวัด และ
การประเมินผลการเรียน

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 17 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายชื่อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	n = 59			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. ศึกษางานวิจัยเพื่อนำผลการปรับใช้กับ การเรียนการสอน	2.88	1.11	ปานกลาง	3
2. การส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระ	2.83	0.98	ปานกลาง	5
3. การติดตามประเมินผลงานด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.91	1.05	ปานกลาง	1
4. การส่งเสริมให้ครูที่มีความรู้ความสามารถ ด้านการวิจัยเป็นครูพี่เลี้ยงในการทำวิจัยของ ครูท่านอื่น	2.88	1.13	ปานกลาง	4
5. การวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน	2.81	1.09	ปานกลาง	6
6. การสนับสนุนให้ครูมีการเผยแพร่ผลงานวิจัย	2.89	1.21	ปานกลาง	2
รวม	2.87	1.01	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา
จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา
คุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ย
จากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ การติดตามประเมินผลงานด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา การสนับสนุนให้ครูมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยและศึกษางานวิจัยเพื่อนำผลมาปรับใช้กับ
การเรียนการสอน

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 17 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	n = 59			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. การประสานความร่วมมือกับ หน่วยงานอื่นในการจัดตั้งศูนย์บริการ สื่อการเรียนรู้	2.94	1.07	ปานกลาง	1
2. การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ ในการจัดการเรียนการสอน	2.81	1.25	ปานกลาง	4
3. การส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนการสอน	2.83	1.13	ปานกลาง	3
4. การวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานวิชาการ	2.84	0.96	ปานกลาง	2
5. การติดตามประเมินผลการพัฒนา และการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	2.74	1.09	ปานกลาง	5
รวม	2.83	1.01	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 8 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา
จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการพัฒนาสื่อ
นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับ
ค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น
ในการจัดตั้งศูนย์บริการสื่อการเรียนรู้ การวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยี
เพื่อการบริหารงานวิชาการ และการส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมเทคโนโลยี
การเรียนการสอน

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 17 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	n = 59			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. การจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้	2.84	1.07	ปานกลาง	2
2. การส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกโรงเรียน	2.76	1.11	ปานกลาง	4
3. การสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น	2.74	1.09	ปานกลาง	5
4. การหาทางช่วยเหลือและแก้ไข ในการดำเนินงานการใช้แหล่งเรียนรู้	2.83	1.24	ปานกลาง	3
5. การติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรม ในการใช้แหล่งเรียนรู้	2.88	1.11	ปานกลาง	1
รวม	2.81	1.05	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 9 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา
จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย
3 อันดับ ดังนี้ การติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมในการใช้แหล่งเรียนรู้ การจัดทำเอกสาร
เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ และการหาทางช่วยเหลือและแก้ไขในการดำเนินงานการใช้แหล่งเรียนรู้

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 17 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา	n = 59			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. การจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในโรงเรียน	2.72	1.24	ปานกลาง	1
2. การดำเนินการนิเทศงานวิชาการในรูปแบบ ที่หลากหลาย	2.61	1.25	ปานกลาง	6
3. ครูมีโอกาสประชุมอภิปรายปัญหา และ เปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิชาการ ระหว่างครูด้วยกัน	2.67	1.12	ปานกลาง	3
4. การศึกษาดูงานโรงเรียนตัวอย่าง เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง การจัดกระบวนการเรียนรู้	2.61	1.14	ปานกลาง	5
5. การนำผลนิเทศมาใช้ในการปรับปรุง กระบวนการเรียนรู้	2.66	1.10	ปานกลาง	4
6. ติดตามประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2.69	1.16	ปานกลาง	2
รวม	2.66	1.07	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 10 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา
จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการนิเทศการศึกษา
โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย
3 อันดับ ดังนี้ การจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในโรงเรียน
ติดตามประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาอย่างต่อเนื่องและครู
มีโอกาสประชุมอภิปรายปัญหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิชาการระหว่างครูด้วยกัน

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 17 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	เพศชาย				เพศหญิง			
	<i>n</i> = 18				<i>n</i> = 41			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร								
สถานศึกษา	3.31	1.15	ปานกลาง	1	2.81	1.05	ปานกลาง	1
2. ด้านการพัฒนาระบบการ								
เรียนรู้	3.22	1.18	ปานกลาง	3	2.71	1.25	ปานกลาง	6
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล								
และเทียบโอนผลการเรียน	3.10	1.04	ปานกลาง	4	2.71	1.08	ปานกลาง	5
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ								
การศึกษา	3.23	0.99	ปานกลาง	2	2.71	0.99	ปานกลาง	4
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม								
และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.00	1.08	ปานกลาง	5	2.76	0.98	ปานกลาง	2
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	2.93	1.10	ปานกลาง	6	2.76	1.04	ปานกลาง	3
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	2.81	1.15	ปานกลาง	7	2.59	1.04	ปานกลาง	7
รวม	3.08	1.05	ปานกลาง	-	2.72	0.97	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 11 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา
จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามเพศ เพศชาย
และเพศหญิง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เพศชาย มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ด้านการพัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการพัฒนาระบบการ
เรียนรู้

เพศหญิง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ด้านการพัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ
ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา
จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามเพศ
โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	n = 18		n = 41			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.31	1.15	2.81	1.05	1.60	0.11
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.22	1.18	2.71	1.25	1.44	0.15
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียน	3.10	1.04	2.71	1.08	1.28	0.20
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	3.23	.99	2.71	0.99	1.84	0.07
	3.00	1.08	2.76	0.98	0.82	0.42
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	2.93	1.10	2.76	1.04	0.57	0.57
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	2.81	1.15	2.59	1.04	0.71	0.48
รวม	3.08	1.05	2.72	.97	1.28	0.20

จากตารางที่ 12 พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	วุฒิการศึกษาปริญญาตรี				วุฒิการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร								
สถานศึกษา	3.11	1.11	ปานกลาง	1	2.53	0.95	ปานกลาง	1
2. ด้านการพัฒนา								
กระบวนการเรียนรู้	3.03	1.14	ปานกลาง	4	2.40	1.45	น้อย	3
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล								
และเทียบโอนผล								
การเรียน	2.99	1.13	ปานกลาง	5	2.34	0.73	น้อย	5
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา								
คุณภาพการศึกษา	3.04	1.00	ปานกลาง	2	2.35	0.89	น้อย	4
5. ด้านการพัฒนา								
สื่อ นวัตกรรม และ								
เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.03	1.03	ปานกลาง	3	2.26	0.69	น้อย	6
6. ด้านการพัฒนาแหล่ง								
เรียนรู้	2.95	1.05	ปานกลาง	6	2.40	0.98	น้อย	2
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	2.82	1.08	ปานกลาง	7	2.18	0.90	น้อย	7
รวม	2.99	1.02	ปานกลาง	-	2.35	0.76	น้อย	-

จากตารางที่ 13 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามวุฒิการศึกษา วุฒิการศึกษาปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และวุฒิการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับน้อย วุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา วุฒิการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี <i>n</i> = 44		วุฒิการศึกษา ปริญญาโทขึ้นไป <i>n</i> = 15		<i>t</i>	<i>p</i>
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
	1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.11	1.11	2.53		
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.03	1.14	2.40	1.45	1.72	0.09
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และ เทียบโอนผลการเรียน	2.99	1.13	2.34	0.73	2.54*	0.02
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	3.04	1.00	2.35	0.89	2.35*	0.02
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.03	1.03	2.26	0.69	2.65*	0.01
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	2.95	1.05	2.40	0.98	1.79	0.08
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	2.82	1.08	2.18	0.90	2.04*	0.05
รวม	2.99	1.02	2.35	0.76	2.23*	0.03

* $p < .05$

จากตารางที่ 14 พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและด้านนิเทศการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน น้อยกว่า 5 ปี ประสบการณ์ในการสอน ตั้งแต่ 5-10 ปี และประสบการณ์ในการสอน มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป ผู้วิจัยใช้การทดสอบค่าที (*t*-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวน

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	น้อยกว่า 5 ปี				ตั้งแต่ 5-10 ปี				มากกว่า 10 ปีขึ้นไป			
	<i>n</i> = 25				<i>n</i> = 11				<i>n</i> = 23			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.25	1.10	ปานกลาง	1	2.85	1.16	ปานกลาง	1	2.71	1.02	ปานกลาง	2
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.10	1.12	ปานกลาง	5	2.80	1.18	ปานกลาง	2	2.65	1.40	ปานกลาง	3
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผล การเรียนรู้	3.14	1.11	ปานกลาง	3	2.78	1.24	ปานกลาง	3	2.50	0.87	ปานกลาง	6
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.14	1.04	ปานกลาง	2	2.45	1.03	น้อย	7	2.77	0.94	ปานกลาง	1
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	3.13	1.07	ปานกลาง	4	2.58	1.05	ปานกลาง	5	2.63	0.86	ปานกลาง	5
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	3.05	1.10	ปานกลาง	6	2.61	1.10	ปานกลาง	4	2.64	0.96	ปานกลาง	4
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.00	1.11	ปานกลาง	7	2.54	1.27	ปานกลาง	6	2.34	0.83	น้อย	7
รวม	3.11	1.05	ปานกลาง	-	2.65	1.11	ปานกลาง	-	2.60	0.83	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 15 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน น้อยกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5-10 ปี ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ผู้มีประสบการณ์ในการสอน ตั้งแต่ 5-10 ปี มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นด้าน โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ผู้มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นด้าน โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา
จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตาม
ประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรผัน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	3.71	1.855	1.573	0.216
	ภายในกลุ่ม	56	66.035	1.179		
	รวม	58	69.745			
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู	ระหว่างกลุ่ม	2	2.514	1.257	.803	0.453
	ภายในกลุ่ม	56	87.627	1.565		
	รวม	58	90.141			
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.922	2.461	2.207	0.119
	ภายในกลุ่ม	56	62.438	1.115		
	รวม	58	67.361			
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	3.927	1.964	1.953	0.151
	ภายในกลุ่ม	56	56.299	1.005		
	รวม	58	60.226			
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	3.892	1.946	1.960	0.150
	ภายในกลุ่ม	56	55.586	0.993		
	รวม	58	59.478			
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	2.555	1.277	1.151	0.324
	ภายในกลุ่ม	56	62.154	1.110		
	รวม	58	64.709			
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	5.389	2.695	2.450	0.095
	ภายในกลุ่ม	56	61.582	1.100		
	รวม	58	66.972			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.567	1.783	1.828	0.170
	ภายในกลุ่ม	56	54.629	0.976		
	รวม	58	58.196			

จากตารางที่ 16 พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยการเรียงลำดับ ความสำคัญ 3 อันดับ คือ อันดับ 1 อันดับ 2 และอันดับ 3 ในแต่ละด้าน โดยนำมาแจกแจงความถี่ และคำนวณหาค่าสถิติร้อยละ

ตารางที่ 17 ความถี่ ร้อยละและอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. ผู้บริหารควรประชุมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้	21	35.60	1
2. ควรสร้างหลักสูตร/พัฒนา/ปรับปรุง ให้เหมาะสมกับ ความต้องการของท้องถิ่น	15	25.42	2
3. จัดให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้	9	15.25	3
4. จัดให้มีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา	6	10.17	5
5. ควรสนับสนุนให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม ในการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร	7	11.86	4
รวม	59	100	-

จากตารางที่ 17 พบว่า ความสำคัญของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาว จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รายข้อที่ได้รับความสำคัญมากที่สุด โดยเรียงอันดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ อันดับที่ 1 ผู้บริหารควรประชุมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตร และการนำหลักสูตร ไปใช้ อันดับที่ 2 ควรสร้างหลักสูตร/พัฒนา/ปรับปรุง ให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น อันดับที่ 3 จัดให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้ อันดับที่ 4 ควรสนับสนุนให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร และอันดับสุดท้ายคือ จัดให้มีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

ตารางที่ 18 ความถี่ ร้อยละและอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17				
	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ	
1. ผู้บริหารควรเพิ่มการให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อแก่ครู	9	15.25	3	
2. ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้อที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	29	49.15	1	
3. ควรจัดอบรมการให้ความรู้เรื่องการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม	8	13.56	4	
4. ควรจัดสภาพแวดล้อมและส่งเสริมบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	11	18.64	2	
5. จัดให้มีการประเมินและปรับปรุงระบบการเรียนรู้อ	2	3.39	5	
	59	100		

จากตารางที่ 18 พบว่า ความสำคัญของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาว จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ในด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ รายข้อที่ได้รับความสำคัญมากที่สุด โดยเรียงอันดับ

ความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ อันดับที่ 1 ครูผู้สอนสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อันดับที่ 2 การจัดสภาพแวดล้อมและส่งเสริมบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อันดับที่ 3 ผู้บริหารควรเพิ่มการให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่ครู อันดับที่ 4 ควรจัดอบรมการให้ความรู้เรื่องการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และอันดับสุดท้ายคือ จัดให้มีการประเมินและปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้

ตารางที่ 19 ความถี่ ร้อยละและอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17			
	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู เพื่อกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษา	13	22.03	2
2. จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง	20	33.90	1
3. จัดให้มีการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ มีการจดบันทึกรายงานและนำผลการประเมินไปใช้ ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้	11	18.64	3
4. ควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการสร้างเครื่องมือวัดผล และประเมินผล	8	13.56	4
5. ควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล ให้ได้มาตรฐาน	7	11.86	5
รวม	59	100	-

จากตารางที่ 19 พบว่า ความสำคัญของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาว จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ในด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน รายข้อที่ได้รับความสำคัญมากที่สุด

โดยเรียงอันดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ อันดับที่ 1 จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง อันดับที่ 2 จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษา อันดับที่ 3 จัดให้มีการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ มีการจัดบันทึกรายงานและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ อันดับที่ 4 ควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล และอันดับสุดท้าย คือ ควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

ตารางที่ 20 ความถี่ ร้อยละและอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 17 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17				
	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ	
1. ผู้บริหารและครูควรให้ความสำคัญกับการวิจัยเพื่อพัฒนา	14	23.73	2	
2. จัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการสร้างและการใช้นวัตกรรมด้วยวิธีที่หลากหลาย	18	30.51	1	
3. ควรส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระ	9	15.25	4	
4. ครูผู้สอนต้องให้ความร่วมมือในการวิจัยตลอดจนเผยแพร่ผลงานวิจัย	5	8.47	5	
5. จัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยและการทำวิจัยเพื่อพัฒนา	13	22.03	3	
รวม	59	100		

จากตารางที่ 20 พบว่า ความสำคัญของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาว จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา รายข้อที่ได้รับความสำคัญมากที่สุด โดยเรียงอันดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ อันดับที่ 1 จัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการสร้างและการใช้นวัตกรรมด้วยวิธีที่หลากหลายอันดับที่ 2 ผู้บริหารและครูควรให้ความสำคัญกับการวิจัยเพื่อพัฒนา อันดับที่ 3 จัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยและการทำวิจัยเพื่อพัฒนา

อันดับที่ 4 ควรส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระ และอันดับสุดท้าย คือ ครูผู้สอนต้องให้ความร่วมมือในการวิจัยตลอดจนเผยแพร่ผลงานวิจัย

ตารางที่ 21 ความถี่ ร้อยละและอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17				
	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ	
1. ควรส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรม การเรียนการสอน	20	33.90	1	
2. ควรจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัด การเรียนการสอนและการพัฒนาด้านวิชาการ	15	25.42	2	
3. จัดให้มีการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	8	13.56	4	
4. จัดให้มีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	6	10.17	5	
5. ควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	10	16.94	3	
รวม	59	100		

จากตารางที่ 21 พบว่า ความสำคัญของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาว จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รายข้อที่ได้รับความสำคัญมากที่สุด โดยเรียงอันดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ อันดับที่ 1 ควรส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน อันดับที่ 2 ควรจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียน การสอนและการพัฒนาด้านวิชาการ อันดับที่ 3 ควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อันดับที่ 4 จัดให้มีการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และอันดับสุดท้าย คือ จัดให้มีการประเมินผล การพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ตารางที่ 22 ความถี่ ร้อยละและอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 17 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17			
	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. ควรดำเนินการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น	25	42.37	1
2. จัดให้มีการทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้	10	16.94	3
3. ควรดำเนินการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้	14	23.73	2
4. ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกโรงเรียน	4	6.78	5
5. ควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาและการศึกษา แหล่งเรียนรู้	6	10.17	4
รวม	59	100	-

จากตารางที่ 22 พบว่า ความสำคัญของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนสอยดาว จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
ในด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รายชื่อที่ได้รับความนิยมมากที่สุด โดยเรียงอันดับความสำคัญจาก
มากไปน้อย ดังนี้ อันดับที่ 1 ควรดำเนินการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น
อันดับที่ 2 ควรดำเนินการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้
อันดับที่ 3 จัดให้มีการทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ อันดับที่ 4 ควรสนับสนุนงบประมาณ
ในการพัฒนาและการศึกษาแหล่งเรียนรู้และอันดับสุดท้าย คือ ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครู
ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน

ตารางที่ 23 ความถี่ ร้อยละและอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 17 ด้านการนิเทศการศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17				
	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ	
1. ควรปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศและการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน	15	25.42	2	
2. ผู้บริหารและครูควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา	20	33.90	1	
3. จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้บริหาร และครูผู้สอนในเรื่องเทคนิคและวิธีการนิเทศ	13	22.03	3	
4. จัดให้มีการนำผลการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุง การเรียนการสอน	5	8.47	5	
5. ครูผู้สอนต้องให้ความร่วมมือในการนิเทศ การเรียนการสอน	6	10.17	4	
รวม	59	100		

จากตารางที่ 23 พบว่า ความสำคัญของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนสอยดาว จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
ในด้านการนิเทศการศึกษา รายข้อที่ได้รับความสำคัญมากที่สุด โดยเรียงอันดับความสำคัญจากมาก
ไปน้อย ดังนี้ อันดับที่ 1 ผู้บริหารและครูควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา
อันดับที่ 2 ควรปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้มีความพร้อมในการจัด
การเรียนการสอน อันดับที่ 3 จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้บริหารและครูผู้สอน
ในเรื่องเทคนิคและวิธีการนิเทศ อันดับที่ 4 ครูผู้สอนต้องให้ความร่วมมือในการนิเทศ
การเรียนการสอน และอันดับสุดท้าย คือ จัดให้มีการนำผลการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุง
การเรียนการสอน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ในการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครู โรงเรียนสอยดาววิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 59 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) จากนั้นทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามเพศ เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสำรวจรายการ (Check list) ตอนที่ 2 แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ จำนวน 38 ข้อ โดยเรียงจากระดับปัญหาหนักที่สุด ระดับปัญหาเบา ระดับปัญหาปานกลาง ระดับปัญหาน้อย และระดับปัญหาน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง .20-.62 และค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .90 ตอนที่ 3 แบบสอบถาม แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ทั้ง 7 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ ลักษณะเป็นแบบจัดอันดับความสำคัญ ให้ผู้ตอบเรียงลำดับความสำคัญ 3 อันดับ คือ อันดับ 1 อันดับ 2 และอันดับ 3 ในแต่ละด้าน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบ ค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ ในการสอน แล้วทำการแปลผลนำเสนอเป็นตารางประกอบด้วยคำบรรยายความเรียง

สรุป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผลจากการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 สรุปได้ ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ตามลำดับ ดังนี้ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวัดผล การประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ และด้านการนิเทศการศึกษา เมื่อพิจารณารายด้าน ปรากฏผล ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านวิชาการเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร การสัมมนาวิเคราะห์หลักสูตรระหว่างครูผู้สอนเพื่อให้มีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การส่งเสริมให้ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร

1.3 ด้านการวัดผล การประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนอย่างชัดเจน การจัดหาเอกสารคู่มือระเบียบว่าด้วยการวัดประเมินผลให้ครูได้ศึกษา การกำกับติดตาม ตรวจสอบ การวัดและการประเมินผลให้ตรงกับระเบียบการวัดและการประเมินผลการเรียน

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การติดตามประเมินผลงานด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การสนับสนุนให้ครูมีการเผยแพร่ผลงานวิจัย ศึกษางานวิจัยเพื่อนำผลมาปรับใช้กับการเรียนการสอน

1.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดตั้งศูนย์บริการสื่อการเรียนรู้ การวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานวิชาการ การส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนา สื่อ และนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนการสอน

1.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การติดตามประเมินผล การจัดกิจกรรมในการใช้แหล่งเรียนรู้ การจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ การหาทางช่วยเหลือ และแก้ไขในการดำเนินงานการใช้แหล่งเรียนรู้

1.7 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การจัดระบบการนิเทศ งานวิชาการและการเรียนการสอนในโรงเรียน ติดตามประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการ นิเทศการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ครุมีโอกาสนประชุมอภิปรายปัญหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกี่ยวกับงานวิชาการระหว่างครูด้วยกัน

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน

2.1 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการวัดผล การประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยวุฒิการศึกษา ปริญญาตรีมีปัญหาในการบริหารงานวิชาการมากกว่า วุฒิการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป

2.3 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนของครู โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยการเรียงลำดับ ความสำคัญ 3 ลำดับ คือ ลำดับ 1 ลำดับ 2 และลำดับ 3 ในแต่ละด้านพบว่า

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารควรประชุมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตร และ

การนำหลักสูตรไปใช้ ลำดับที่ 2 ควรสร้างหลักสูตร/พัฒนา/ปรับปรุง ให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น ลำดับที่ 3 จัดให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

3.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ลำดับที่ 2 ควรจัดสภาพแวดล้อมและส่งเสริมบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ลำดับที่ 3 ผู้บริหารควรเพิ่มการให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่ครู

3.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน รายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ลำดับที่ 2 จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ลำดับที่ 3 จัดให้มีการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ มีการจดบันทึกรายงานและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้

3.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา รายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ จัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการสร้างและการใช้นวัตกรรมด้วยวิธีที่หลากหลาย ลำดับที่ 2 ผู้บริหารและครูควรให้ความสำคัญกับการวิจัยเพื่อพัฒนา ลำดับที่ 3 จัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยและการทำวิจัยเพื่อพัฒนา

3.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ควรส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน ลำดับที่ 2 ควรจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาด้านวิชาการ ลำดับที่ 3 ควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ควรดำเนินการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น ลำดับที่ 2 ควรดำเนินการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ ลำดับที่ 3 จัดให้มีการทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้

3.7 ด้านการนิเทศการศึกษา รายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารและครูควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา อันดับที่ 2 ควรปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน ลำดับที่ 3 จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้บริหารและครูผู้สอนในเรื่องเทคนิคและวิธีการนิเทศ

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีปัญหาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูในโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นในด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล การประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ และด้านการนิเทศการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ กัญญาภัค แสนเวียงจันทร์ (2557, หน้า 99) ที่ศึกษา ปัญหาและแนวทางแก้ไข การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายทับคินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายทับคินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กำไลทิพย์ นิลบรรหาร (2557, หน้า 70) ที่ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล เทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล เทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านและสอดคล้องกับ งานวิจัยของ หยาตุ้ง งามกิ่ง (2558, หน้า 68) ที่ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอบ้านบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา อำเภอบ้านบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

เมื่อผู้ศึกษาได้ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า มีประเด็นสำคัญในรายด้านที่ผู้ศึกษานำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การรวบรวมข้อมูล

สารสนเทศด้านวิชาการเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร และการสัมมนาวิเคราะห์หลักสูตรระหว่างครูผู้สอน เพื่อให้มีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ไม่เป็นปัจจุบันการพัฒนาหลักสูตรปรับปรุงไม่ต่อเนื่อง และยังขาดความรู้ในการวิเคราะห์ สาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข พัฒนาให้ดีขึ้น สอดคล้องกับ สุรัตยา รอดรัตน์ (2556, หน้า 67) ที่ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอ ปังน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหาร วิชาการด้านหลักสูตรการบริหารหลักสูตร โดยรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศตวรรษ อัยรา (2557, หน้า 76) ที่ศึกษา ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มวิชาการเมืองฉะเชิงเทรา 3 ในอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารวิชาการด้านหลักสูตร และบริหารหลักสูตร โดยรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การส่งเสริมให้ครู นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมสอดคล้องกับเป้าหมาย ของหลักสูตร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูประสบปัญหาขาดความชำนาญในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ตามสาระการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน บางครั้ง ไม่สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน อีกทั้ง โรงเรียนขาดการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนและงบประมาณในการสนับสนุนภูมิปัญญา ท้องถิ่นและชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุณิสา ถิ่นชนนาง (2555, หน้า 77) ที่ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีรพงษ์ สืบโสดา (2558, หน้า 117) ที่ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน พบว่า โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การกำหนด ระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนอย่างชัดเจน การจัดหา เอกสารคู่มือระเบียบว่าด้วยการวัดประเมินผลให้ครูได้ศึกษา การกำกับติดตาม ตรวจสอบการวัด และการประเมินผลให้ตรงกับระเบียบการวัดและการประเมินผลการเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนไม่ได้มีการดำเนินการด้านการวัดผลและประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนให้เป็นไป ตามระเบียบว่าด้วยการวัด ประเมินผลและการเรียนและเทียบโอนผลการเรียน มีหลักเกณฑ์การทำงาน ไม่ชัดเจน ทำให้เกิดข้อบกพร่องในการทำงานและครูส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ เครื่องมือ และวิธีการประเมินด้วยวิธีที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หฤทัย อุดหนุน (2558, หน้า 67) ได้ศึกษา ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก ผลการวิจัยพบว่า ปัญหา การบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐธัญญา ฮาริรัตน์ (2559, หน้า 76) ได้ศึกษา ปัญหา และแนวทาง การพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน กลุ่มเครือข่ายปางสีดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน กลุ่มเครือข่ายปางสีดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านการวัดผลประเมินผล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การติดตามประเมินผลงาน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การสนับสนุนให้ครูมีการเผยแพร่ผลงานวิจัย ศึกษางานวิจัย เพื่อนำผลมาปรับใช้กับการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนขาด การทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดการนำผลวิจัยมาใช้พัฒนาการเรียนการสอน ครูผู้สอนไม่ให้ความสำคัญ กับการทำวิจัยในชั้นเรียนและ โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดหาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ให้ครบในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งผลให้ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรชัย หมั่นนาถิ (2557, หน้า 67) ที่ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 รายข้อและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี ประสิทธิ์ินาวา (2555, หน้า 64) ที่ศึกษา ปัญหาและแนวทาง

การพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา จังหวัดตราด ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา จังหวัดตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดตั้งศูนย์บริการสื่อการเรียนรู้ การวิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานวิชาการ การส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนให้ครูทุกกลุ่มสาระ ใช้สื่อการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แต่ยังขาดการติดตาม ประเมินผลพัฒนา และการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โรงเรียนยังขาดการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดตั้งศูนย์บริการสื่อการเรียนรู้ ซึ่งการจัดการศึกษานั้น ครูผู้สอนจำเป็นต้องผลิตสื่อให้ครบถ้วนและเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัฐชนพล ปะจัน (2554, หน้า 66) ที่ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิรัตน์ จันทรรัก (2555, หน้า 56) ที่ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสหวิทยาเขตบ้านบึง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ พบว่าโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมในการใช้แหล่งเรียนรู้ การจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ การหาทางช่วยเหลือและแก้ไข ในการดำเนินงานการใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนไม่มีการจัดระบบการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อย่างเป็นระบบ แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่จริงยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน รวมถึงขาดการประสานความร่วมมือกับชุมชนหรือหน่วยงานอื่นในการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ การจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง ยังไม่ประสบผลสำเร็จ การขาดงบประมาณสนับสนุน การขาดบุคลากรที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ส่งผลให้ปัญหาด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนิย์ สีหะวงษ์ (2558, หน้า 82) ที่ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเครือข่ายวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมส่วน กุ้วงษ์ยางนอก (2554, หน้า 64) ที่ศึกษา ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.7 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในโรงเรียน ติดตามประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษา อย่างต่อเนื่อง ครูมีโอกาสประชุมอภิปรายปัญหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิชาการ ระหว่างครูด้วยกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการจัดการเพื่อชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อปรับปรุง การสอนของครูและเพิ่มคุณภาพของบทเรียนให้เป็นที่น่าพอใจตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ดังที่ สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 204) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กิจกรรมหนึ่ง ในหลาย ๆ กิจกรรมของการบริหารการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงเงื่อนไขการเรียนรู้ และ ความเจริญงอกงามของผู้เรียน โดยมุ่งให้ผู้สอนได้ปรับปรุงวิธีการสอนและจัดกิจกรรมอื่นควบคู่ ไปด้วย เช่น กิจกรรมการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ กิจกรรมมนุษยสัมพันธ์ อย่างไรก็ตาม การนิเทศการศึกษามีกิจกรรมย่อย ๆ เช่น กิจกรรมการอบรมครู กิจกรรมนำครูไปทัศนศึกษา และดูงานด้านการสอน จากครูต้นแบบหรือครูผู้สอนดีเด่น พร้อมทั้งให้ครูได้มีความรู้ความสามารถ ในการพัฒนาหลักสูตร เมื่อหลักสูตรที่สอนอยู่ได้รับการปรับปรุงให้เปลี่ยนแปลงไป การสอน ของครูก็ต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ครบถ้วนตามหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพียงเพ็ญ เพียงสัญญาทิยะ (2553, หน้า 84) ที่ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิจารุณี เจริญชาติ (2558, หน้า 94) ที่ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในเขตอำเภอปลวกแดง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหาร

งานวิชาการ โรงเรียนในเขตอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ระยองเขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
จำแนกตามเพศ วุฒิกการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน

2.1 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา
จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามเพศ โดยรวม
และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้
อาจเป็นเพราะเพศชาย เพศหญิง มีโอกาสในการแสวงหาความรู้โดยการอบรม หรือการค้นคว้า
ทางอินเทอร์เน็ตอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ศิริพร แทนทด (2556, หน้า 85)
ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน
มัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัย
พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและสอดคล้องกับงานวิจัยของ เตือนดา โตะมีเลาะ (2554,
หน้า 80) ได้ศึกษา ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนเครือข่ายโรงเรียนที่ 40(20) สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานครผลการวิจัย
พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา สุวลักษณ์ (2559,
หน้า 57) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการ โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา
ห้วยแร้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบ
ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาห้วยแร้ง สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ

2.2 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา
จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามวุฒิกการศึกษา
พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้
โดยครูที่มีวุฒิกการศึกษาปริญญาตรีมีปัญหาการบริหารวิชาการมากกว่าครูที่มีวุฒิกการศึกษาสูงกว่า
ปริญญาตรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูที่มีวุฒิกการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีได้รับการศึกษาที่สูงกว่า
ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาความรู้ ความคิดเห็น เจตคติและทักษะในการบริหารงานวิชาการ
นอกจากนี้การศึกษาในแต่ละระดับจะมีความเข้มข้นของเนื้อหาสาระวิชาที่แตกต่างกันออกไป

ตามวุฒิการศึกษาที่เรียนมา จึงส่งผลให้ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรีมีปัญหาในการบริหารวิชาการน้อยกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิจารุณี เจริญชาติ (2558, หน้า 109) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในเขตอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เตือนดา โต๊ะมีเลาะ (2554, หน้า 81) ได้ศึกษา ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนเครือข่าย โรงเรียนที่ 40(20) สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนกร แนวน้ำพอง (2552, หน้า 94) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการแก้ไข การปฏิบัติงานวิชาการของครูระดับประถมศึกษา โรงเรียนในเขตอำเภอท่าคันโท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิญญา รักษาพันธ์ (2551, หน้า75) ได้ศึกษา ปัญหาการบริหารงานวิชาการของพนักงานครู สังกัดสำนักงานศึกษาเมืองพัทยา จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนโดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอน ไม่ว่าจะ มีประสบการณ์มากหรือประสบการณ์น้อย จะต้องได้รับการอบรม สัมมนา มีการไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเป็นอย่างดี ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 มีการจัดอบรม สัมมนา อยู่เป็นประจำ ดังนั้น ประสบการณ์ในการสอนไม่มีผลให้ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการมีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชिरศักดิ์ อาษา (2554, หน้า 72) ที่ศึกษา ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กระหว่างความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์น้อยกับประสบการณ์มากทั้ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิเศษฐ์ ส่งสุข (2552, หน้า 102) ที่ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ

จำแนกตามประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญณรงค์ บุควัน (2556, หน้า 78) ที่ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนกลุ่มตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยการเรียงลำดับความสำคัญ 3 อันดับ คือ อันดับ 1 อันดับ 2 และอันดับ 3 ในแต่ละด้านพบว่า

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก คือ ผู้บริหารควรประชุมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ควรสร้างหลักสูตร/พัฒนา/ปรับปรุงให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น จัดให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นตามสาระที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดให้มีหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยมีความหมายที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา พูลแสง (2554, หน้า 105) ที่ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว พบว่า แนวทางในการพัฒนางานวิชาการในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือให้ผู้บริหารโรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร โดยการเปิด โอกาสให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผน มีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และมีการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรให้อย่างต่อเนื่อง

3.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก คือ ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรจัดสภาพแวดล้อมและส่งเสริมบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และผู้บริหารควรเพิ่มการให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช

2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้มีนโยบายการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียน เป็นสำคัญให้ผู้เรียนได้ลงมือค้นคว้าหาความรู้และลงมือปฏิบัติจริง ทุกชั้นตอนตลอดจนเรียนรู้ ด้วยตัวเอง ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าทดลอง ฝึกปฏิบัติแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัวคำ ชุมจันทร์ (2555, หน้า 81) ที่ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 พบว่า แนวทางในการพัฒนา งานวิชาการในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ร่วมกันสำรวจข้อมูล ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการเพื่อการวางแผนการดำเนินการ ส่งเสริมให้ครูอบรมสัมมนาทางวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ โดยพัฒนาครูทุกปีและทุกคนอย่างน้อย 5 ครั้งต่อปี

3.3 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน พบว่า แนวทาง ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก คือ จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษา จัดให้มีการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ มีการจดบันทึก รายงานและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ส่งเสริมให้ครูจัดการประเมินผลการเรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน การสังเกตพฤติกรรม การเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม การทดสอบควบคู่กันไป ในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมของระดับชั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ คารินทร์ โคษา (2555, หน้า 118) ที่ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนประถมศึกษาภาคกลุ่มเครือข่ายอำเภอวังน้ำเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า แนวทางในการพัฒนางานวิชาการในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ควรจัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จัดให้มีการวัดผลและประเมินผล อย่างเป็นระบบ

3.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า แนวทางในการพัฒนาการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก คือ จัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับ

การสร้างและการใช้นวัตกรรมด้วยวิธีที่หลากหลาย ผู้บริหารและครูควรให้ความสำคัญกับการวิจัยเพื่อพัฒนา และจัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยและการทำวิจัยเพื่อพัฒนาตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการวิจัยเพื่อคุณภาพการศึกษา มีการจัดแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อเป็นแหล่งให้ความรู้ ผู้บริหาร โรงเรียนจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกฤตา เกตานนท์ (2555, หน้า 119) ที่ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอ โลกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 กรณีศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า แนวทางในการพัฒนางานวิชาการในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรให้การอบรมครูเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ตามสภาพจริง และควรสนับสนุนงบประมาณในการทำวิจัย

3.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก คือ ควรส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน ควรจัดหาสื่อและเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาด้านวิชาการ และควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ยังขาดการให้ความร่วมมือในการจัดผลิตสื่อที่ใช้ร่วมกันต่างฝ่ายต่างผลิต ต่างฝ่ายต่างจัดทำซึ่งสื่อบางอย่างสามารถที่จะใช้ร่วมกันได้เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณ สอดคล้องกับวิจัยของ เบญจภรณ์ จิตรู (2559, หน้า 100) ที่ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่าแนวทางการพัฒนาด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนควรจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาด้านวิชาการ และ โรงเรียนควรจัดให้มีการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ พบว่า แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก คือ ควรดำเนินการสำรวจแหล่งเรียนรู้ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ควรดำเนินการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้งพัฒนา

ให้เกิดองค์ความรู้ และจัดให้มีการทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแหล่งเรียนรู้เป็นสิ่งที่สามารถตอบสนองการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง เป็นห้องเรียนทางธรรมชาติ เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าวิจัย และฝึกอบรมเป็นองค์กรเปิดให้ผู้สนใจสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเต็มที่ สามารถเผยแพร่ข้อมูลแก่ผู้เรียนในเชิงรุก และทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชาลินี ฉายารัตน์ (2550, หน้า 110) ที่ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่าแนวทางในการพัฒนางานวิชาการในด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ควรศึกษาดูงานโรงเรียนที่พัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ควรจัดให้ทุกคนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา

3.7 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก คือ ผู้บริหารและครูควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา ควรปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน และจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้บริหารและครูผู้สอนในเรื่องเทคนิคและวิธีการนิเทศ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนิเทศการศึกษาเป็นการร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในการช่วยเหลือ ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร หรือเป็นกระบวนการทำงานที่มุ่งสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของครู ซึ่งจะยังผลสู่เป้าหมาย สุดท้ายคือผู้เรียนมีคุณภาพดังจุดมุ่งหมายของการศึกษา สอดคล้องกับ จูฑารีย์ ไชยชิน (2556, หน้า 116) ที่ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนกลุ่มบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า แนวทางในการพัฒนางานวิชาการในด้านการนิเทศการศึกษา โรงเรียนจัดระบบนิเทศงานวิชาการให้เป็นระบบ ส่งเสริมให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศงานวิชาการของโรงเรียน และการนิเทศการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลวิจัยไปใช้

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารควรประชุมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ควรสร้างหลักสูตร/พัฒนา/ปรับปรุงให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่นและจัดให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการสร้าง และการใช้นวัตกรรมด้วยวิธีที่หลากหลาย ผู้บริหารและครูควรให้ความสำคัญกับการวิจัยเพื่อพัฒนา และจัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยและการทำวิจัยเพื่อพัฒนา
3. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ควรจัดสภาพแวดล้อมและส่งเสริมบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนและผู้บริหารควรเพิ่มการให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรส่งเสริมให้ครู ผลิตพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน ควรจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัด การเรียนการสอน และพัฒนาด้านวิชาการและควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
5. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการ วัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จัดให้มีการประชุม ร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล ของสถานศึกษาและจัดให้มีการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ มีการจดบันทึกรายงาน และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ควรดำเนินการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น ควรดำเนินการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และจัดให้มีการทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้
7. ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารและครูควรตระหนักและให้ความสำคัญกับ การนิเทศการศึกษา ควรปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้มีความพร้อม ในการจัดการเรียนการสอนและจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้บริหารและครูผู้สอน ในเรื่องเทคนิคและวิธีการนิเทศ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยศึกษาแนวทางการพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลของครู โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
2. ควรมีการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับความต้องการ การสนับสนุนการวิจัยของครู โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17

3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของครู
โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

4. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษาภายในของครู
โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

บรรณานุกรม

- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. (2550, 16 พฤษภาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 124 ตอนที่ 24 ก หน้า 29-30.
- กมล ภู่งประเสริฐ. (2544). *การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิปส์พับบลิเคชั่น.
- กมล ภู่งประเสริฐ. (2545). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา: ชุดการพัฒนาสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เมธิทิปส์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง* (พ.ศ. 2552-2561). กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- กัญญาภัค แสงเวียงจันทร์. (2557). *ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายทับดรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กัลยา สุวรรณแสง. (2532). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: อักษรพิทยา.
- กำไลทิพย์ นิลบรรหาร. (2557). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เกษร ใจชื่น. (2551). *ปัญหาการบริหารวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชาญณรงค์ บุควัน. (2556). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนกลุ่มตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชาลินี ฉายารัตน์. (2550). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). *การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยาบริหาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- เชาว์ อินใย. (2543). *ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย*. เลข: ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเลย.
- จิตารีย์ ไชยชิน. (2556). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน* กลุ่มบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณสมน ลีจินดา. (2553). *ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน* สังกัดเทศบาลนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ณัฐธินิชา ฮารีรัตน์. (2559). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน* กลุ่มเครือข่ายปางสีดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐชนพล ปะจัน. (2554). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดารินทร์ โคนยา. (2555). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา* กลุ่มเครือข่ายอำเภอวังน้ำเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เดือนตา โต๊ะมีเลาะ. (2554). *ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ* โรงเรียนเครือข่าย โรงเรียนที่ 40(20) สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก สังกัด กรุงเทพมหานคร. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- เถลิง งามอาจ. (2552). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของครู
โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอน้ำสนิม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชนกร แนน้าพอง. (2552). ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการปฏิบัติงานวิชาการของครู
ระดับประถมศึกษา โรงเรียนในเขตท่าคันโท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชนาวดี มณีเสวต. (2550). ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของบุคลากรทางการศึกษา
โรงเรียนบ้านมาบตาพุด จังหวัดระยอง. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีรพงษ์ สืบโสดา. (2558). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 17. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีรศักดิ์ อาษา. (2554). การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี เขต 2.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นภาพร พลอยบ้านแพ้ว. (2555). ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 9. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิตย์ธิดา จันดาสงค์. (2558). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิตยา พูลแสง. (2554). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เบญจภรณ์ จิตฺรุ. (2559). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา*
- ประยูร อัมสวาสดี. (2552). *ลักษณะความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยบูรพา. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.*
- ปิยนุช ทองพรม. (2550). *ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเขตอำเภอหนองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- พชรพร คำเก่ง. (2555). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมืองนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- พิจารุณี เจริญชาติ. (2558). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเขตอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- พิเชษฐ ต่งสุข. (2552). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- เพียงเพ็ญ เพียรสันเทียะ. (2553). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2557). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.*

- ภิญญา รักษาพันธ์. (2551). *ศึกษาการบริหารงานวิชาการของพนักงานครูสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มยุรี ประสิทธิ์นาวา. (2555). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา จังหวัดตราด*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา
- รัชนีญา แพ้ไธสง และวัลลภา อารีรัตน์. (2553). *การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2*.
ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รัชนิย์ สีหะวงษ์. (2558). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มเครือข่ายวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัตนา อนันตชาติ. (2550). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). *การบริหารวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- โรงเรียนสอยดาววิทยา. (2557). *แผนการดำเนินงานของโรงเรียนสอยดาววิทยา*. จันทบุรี: โรงเรียนสอยดาววิทยา
- ศตวรรษ อัยรา. (2557). *ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มวิชาการเมืองละเซิงเทราในอำเภอเมือง จังหวัดละเซิงเทรา*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริพร แทนทด. (2556). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 18*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สกลาเดือน สอนง่าย. (2557). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนคลองบางแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2559). *ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (Ordinary National Education Test: O-NET).* เข้าถึงได้จาก <http://www.onetresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/Login.aspx>
- สมบัวคำ ชุมจันทร์. (2555). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา*
- สมส่วน ภูวงษ์ยานอก. (2554). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สมุทร ชำนาญ. (2557). *การวิจัยทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: ศูนย์นวัตกรรมการบริหาร และผู้นำทางการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บুদ্ধพอยท์.*
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย*
- สำเร็จ สมวงศ์. (2532). *การบริหารงานเป็นทีมที่สัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- ลิบเอกหญิงสุลัดดา พรหมลี. (2558). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 4 อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*

- สุกฤตา เกตานนท์. (2555). ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอ โศกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 กรณีศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุจิตรา สุวลักษณ์. (2559). ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการ โรงเรียนในศูนย์เครือข่าย สถานศึกษาห้วยแครง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรสด. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุณิสา ถิ่นชนนาง. (2555). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุเทพ ทรัพย์อาภรณ์. (2539). ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับความพึงพอใจ ของครูประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุนิรัตน์ จันทร์รัก. (2555). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนในสหวิทยา เขตบ้านบึง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรัตยา รอดรัตน์. (2556). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- หยาดรุ้ง งอนกิ่ง. (2558). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอบ้านบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา
- หฤทัย อุดหนุน. (2558). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา อำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา

- อรัชย์ หมื่นนาที. (2557). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัจฉริ ชีระราษฎร์. (2555). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มบ้านฉางพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา
- Bertelsen, J. S. (1998). *Nonstate nations in international politics: Comparative system analysis*. New York: Praeger Publishers.
- Bukosky, A. E. (1999). *Comprehensive high school restructuring: Utilizing school-based management and curricular reforms to increase student achievement comprehensive restructuring*. (CD-ROM), Abstract from Pro Quest-File: Dissertation Abstracts Itrm: AAC9933792.
- Cave, L. J. (1992). *The urban elementary principal as instructional supervisor elementary*. n.p.
- Chester, N. M. (1996). *An introduction to school administration: Selection reading*. New York: McMilan Company.
- Cotton, K. (1998). *School-based management*. Retrieved File://A/topsyn6. Html [CD - ROM].
- Duke, D. L. (2004). *The challenges of educational change*. Pearson Education.
- Goodhart, W. H. (1991). The instrument and expressive characteristics of public secondary schools and effectiveness. *Dissertation Abstracts International*, 51(7), 2214-A.
- Krasner, L., & Leonard, V. P. (1974). *Behavior influence and personality. The social matrix of human action*. New York: Holt, Rinehart & Winton.
- Likert, R. (1981). Management styles and the human component. *In Leadership on the job: Guides to good supervision*. New York: AMACOM.
- UNESCO. (2000). *Strategies and procedures in developing and implementing curriculum*. Bang: The Unesco Regional Office for Education in Asia and Oceania.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการข้อมุลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ ว. 0574

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

14 กันยายน พ.ศ. 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1.เค้าโครงงานวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย
ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวณัฐชา สวัสดิ์ไชย รหัส 58950027

งานนิพนธ์เรื่อง: ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวัสดิ์ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าว
เป็นอย่างดีจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ ว. 0576

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

17 กันยายน พ.ศ. 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้มีความเห็นชอบ ให้นิติระดับบัณฑิตศึกษา
หลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์
ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวณัฐชา สวัสดิ์ไชย รหัส 58950027

งานนิพนธ์เรื่อง: ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวัสดิ์ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวก
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ ว. 0577

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

19 กันยายน พ.ศ. 2559

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้มีความเห็นชอบ ให้นิติระดับบัณฑิตศึกษา
หลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์
ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวณัฐชา สวัสดิ์ไชย รหัส 58950027

งานนิพนธ์เรื่อง: ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอกความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวก
ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา
จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ต้องการสอบถามครูผู้สอน เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนา
การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 17 มีทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนสอยดาววิทยาจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

1. กรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผลการวิจัย
เกิดประโยชน์ เชื่อถือได้ และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามของท่านไม่มีผลเสียหายหรือกระทบกระเทือนต่อ
โรงเรียนหรือการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด

3. ข้อมูลจากแบบสอบถามของท่าน ผู้วิจัยจะเก็บรักษาเป็นความลับ และนำมาใช้
เพื่อการวิจัยในครั้งนี้นี้เท่านั้น

4. เมื่อท่านตอบแบบสอบถามแล้ว กรุณาตรวจสอบดูอีกครั้งว่าท่านได้ตอบครบทุกข้อ
แล้วหรือไม่ แบบสอบถามที่ตอบครบทุกข้อจะเป็นข้อมูลที่สมบูรณ์ และนำมาใช้ในการวิจัย
ได้ขอขอบพระคุณอย่างสูง สำหรับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

นางสาวณัฐชา สวัสดิ์ไชย

นิติระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำแนะนำ โปรดใส่เครื่องหมาย ลงในข้อความที่ตรงกับความจริงที่เกี่ยวกับความจริงเกี่ยวกับตัวท่านและเติมข้อความให้สมบูรณ์

1. เพศ
  - ชาย
  - หญิง
2. วุฒิการศึกษา
  - ปริญญาตรี
  - ปริญญาโทขึ้นไป
3. ประสบการณ์ในการสอน
  - น้อยกว่า 5 ปี
  - ตั้งแต่ 5-10 ปี
  - มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความคำถามเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ตามความเห็นของท่าน อยู่ในระดับใดแล้วทำเครื่องหมาย ลงในช่องระดับปัญหาที่ตรงกับระดับความจริงมากที่สุดเพียงข้อเดียว

- 5 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา					
2	การกำหนดสัดส่วนการเรียนรู้ วิธีการเรียน เวลาเรียนในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ต่าง ๆ					
3	การทำโครงสร้างและกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร					
4	การสัมมนาวิเคราะห์หลักสูตรระหว่าง ครูผู้สอนเพื่อให้มีการปรับปรุงหลักสูตร อย่างต่อเนื่อง					
5	มีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร อย่างต่อเนื่อง					
6	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมสอดคล้อง กับเป้าหมายของหลักสูตร					
7	การส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม					
8	การส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมรักการอ่าน ใฝ่รู้ใฝ่เรียนสำหรับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง					
9	การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ ตามสาระการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ					

ข้อที่	ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
10	การส่งเสริมให้ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่น มามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน					
11	ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน ผลการเรียน การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ การวัดประเมินผล และเทียบ โอน ผลการเรียนอย่างชัดเจน					
12	การจัดหาเอกสารคู่มือระเบียบว่าด้วย การวัดประเมินผลให้ครูได้ศึกษา					
13	การจัดทำแผนการวัดผลประเมินผล แต่ละรายวิชาอย่างเหมาะสม					
14	การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง					
15	การกำกับติดตาม ตรวจสอบการวัด และการประเมินผลให้ตรงกับระเบียบ การวัดและการประเมินผลการเรียน					
16	การเทียบโอนความรู้ ทักษะประสบการณ์ และผลการเรียนของผู้เรียน					
17	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ศึกษางานวิจัยเพื่อนำผลมาปรับใช้กับ การเรียนการสอน					
18	การส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้อันแต่ละกลุ่มสาระ					

ข้อที่	ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
19	การติดตามประเมินผลงานด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
20	การส่งเสริมให้ครูที่มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัยเป็นครูพี่เลี้ยงในการทำวิจัยของครูท่านอื่น					
21	การวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน					
22	การสนับสนุนให้ครูมีการเผยแพร่ผลงานวิจัย					
23	ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดตั้งศูนย์บริการสื่อการเรียนรู้					
24	การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
25	การส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนการสอน					
26	การวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานวิชาการ					
27	การติดตามประเมินผลการพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
28	ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้					
29	การส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน					
30	การสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาชุมชนท้องถิ่น					

ข้อที่	ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
31	การหาทางช่วยเหลือและแก้ไข ในการดำเนินงานการใช้แหล่งเรียนรู้					
32	การติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรม ในการใช้แหล่งเรียนรู้					
33	ด้านการนิเทศการศึกษา การจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในโรงเรียน					
34	การดำเนินการนิเทศงานวิชาการ ในรูปแบบที่หลากหลาย					
35	ครูมีโอกาสนประชุมอภิปรายปัญหา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับ งานวิชาการระหว่างครูด้วยกัน					
36	การศึกษาดูงานโรงเรียนตัวอย่าง เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง การจัดกระบวนการเรียนรู้					
37	การนำผลนิเทศมาใช้ในการปรับปรุง กระบวนการเรียนรู้					
38	ติดตามประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษา อย่างต่อเนื่อง					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนสอยดาววิทยาสังเกตจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

คำชี้แจง จากปัญหาการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยาสังเกตจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ท่านมีแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการได้อย่างไร โปรดเลือกตอบประเด็นที่ท่านเห็นว่า มีความสำคัญมากที่สุด โดยให้เรียงลำดับความสำคัญ 3 อันดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง มีความสำคัญมากที่สุด
- 2 หมายถึง มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 2
- 3 หมายถึง มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 3

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

- 1. ผู้บริหารควรประชุมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
- 2. ควรสร้างหลักสูตร/พัฒนา/ปรับปรุง ให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น
- 3. จัดให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
- 4. จัดให้มีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา
- 5. ควรสนับสนุนให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศติดตาม

และประเมินผลการใช้หลักสูตร

- 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

- 1. ผู้บริหารควรเพิ่มการให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่ครู
- 2. ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 3. ควรจัดอบรมการให้ความรู้เรื่องการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
- 4. ควรจัดสภาพแวดล้อมและส่งเสริมบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 5. จัดให้มีการประเมินและปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้
- 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

- ( ) 1. จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา
- ( ) 2. จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง
- ( ) 3. จัดให้มีการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ มีการจัดบันทึกรายงานและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้
- ( ) 4. ควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล
- ( ) 5. ควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน
- ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

- ( ) 1. ผู้บริหารและครูควรให้ความสำคัญกับการวิจัยเพื่อพัฒนา
- ( ) 2. จัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการสร้างและการใช้นวัตกรรมด้วยวิธีที่หลากหลาย
- ( ) 3. ควรส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระ
- ( ) 4. ครูผู้สอนต้องให้ความร่วมมือในการวิจัยตลอดจนเผยแพร่ผลงานวิจัย
- ( ) 5. จัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยและการทำวิจัยเพื่อพัฒนา
- ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

- ( ) 1. ควรส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน
- ( ) 2. ควรจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนา
ด้านวิชาการ
- ( ) 3. จัดให้มีการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและเทคโนโลยี
เพื่อการศึกษา
- ( ) 4. จัดให้มีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี
เพื่อการศึกษา
- ( ) 5. ควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี
เพื่อการศึกษา
- ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

- ( ) 1. ควรดำเนินการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น
- ( ) 2. จัดให้มีการทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้
- ( ) 3. ควรดำเนินการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้
- ( ) 4. ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน
- ( ) 5. ควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาและศึกษาแหล่งเรียนรู้
- ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

การนิเทศการศึกษา

- ( ) 1. ควรปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน
- ( ) 2. ผู้บริหารและครูควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา
- ( ) 3. จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้บริหารและครูผู้สอนในเรื่องเทคนิคและวิธีการนิเทศ
- ( ) 4. จัดให้มีการนำผลการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน
- ( ) 5. ครูผู้สอนต้องให้ความร่วมมือในการนิเทศการเรียนการสอน
- ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ค

- ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC)
- ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางที่ 24 ค่าดัชนีความสอดคล้องกับข้อความกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 17

ข้อที่	IOC	แปลผล	ข้อที่	IOC	แปลผล
1.	1	ใช้ได้	26.	.67	ใช้ได้
2.	.67	ใช้ได้	27.	.67	ใช้ได้
3.	1	ใช้ได้	28.	0	ตัดทิ้ง
4.	.33	ตัดทิ้ง	29.	.33	ตัดทิ้ง
5.	.33	ตัดทิ้ง	30.	1	ใช้ได้
6.	1	ใช้ได้	31.	.67	ใช้ได้
7.	.67	ใช้ได้	32.	.67	ใช้ได้
8.	1	ใช้ได้	33.	.67	ใช้ได้
9.	.33	ตัดทิ้ง	34.	1	ใช้ได้
10.	0	ตัดทิ้ง	35.	.33	ตัดทิ้ง
11.	.67	ใช้ได้	36.	1	ใช้ได้
12.	.67	ใช้ได้	37.	1	ใช้ได้
13.	1	ใช้ได้	38.	.67	ใช้ได้
14.	1	ใช้ได้	39.	.67	ใช้ได้
15.	1	ใช้ได้	40.	.33	ตัดทิ้ง
16.	.67	ใช้ได้	41.	1	ใช้ได้
17.	.67	ใช้ได้	42.	.33	ตัดทิ้ง
18.	.67	ใช้ได้	43.	.67	ใช้ได้
19.	.67	ใช้ได้	44.	1	ใช้ได้
20.	1	ใช้ได้	45.	1	ใช้ได้
21.	.33	ตัดทิ้ง	46.	1	ใช้ได้
22.	.67	ใช้ได้	47.	.67	ใช้ได้
23.	1	ใช้ได้	48.	.67	ใช้ได้
24.	1	ใช้ได้			
25.	.67	ใช้ได้			

ตารางที่ 25 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามเกี่ยวกับ
ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอยดาววิทยา
จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (<i>r</i>)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (<i>r</i>)
1	.29	20	.38
2	.50	21	.34
3	.36	22	.56
4	.31	23	.57
5	.20	24	.35
6	.29	25	.62
7	.40	26	.33
8	.38	27	.36
9	.61	28	.62
10	.24	29	.34
11	.45	30	.32
12	.39	31	.41
13	.26	32	.45
14	.31	33	.50
15	.24	34	.58
16	.57	35	.25
17	.33	36	.29
18	.55	37	.49
19	.58	38	.58

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ = .90

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวณัฐชา สวัสดิ์ไชย
วัน เดือน ปีเกิด	27 มกราคม พ.ศ. 2532
สถานที่เกิด	จังหวัดพิษณุโลก
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	7 หมู่ 8 ต.บางกะไชย อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี 22120
ตำแหน่ง และประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2557-ปัจจุบัน	ครู คศ. 1 โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2555	การศึกษาระดับบัณฑิต (การสอนภาษาจีน) มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา